

משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
גף פרסי ישראל ופרסי החינוך

פרסי החינוך

למוסדות החינוך
המצטיינים בישראל

התשע"ט - 2019

ועדת היגוי המזכירות הפדגוגית: ד"ר מירי שליטל, משה זעפרני, משה גל
ריכוז וניהול: רויטל כרמלי-סלע, קרן יונה
עורך החוברת: דוד הרבנד
עיצוב גרפי: סטודיו "שחר שושנה"
הוצאה לאור: משרד החינוך, המזכירות הפדגוגית, רביב תורג'מן
הפקה: לשכת הפרסום הממשלתית
כל הזכויות שמורות למשרד החינוך, ירושלים תשע"ט, 2019

תוכן העניינים

ברכת שר החינוך היוצא	5
ברכת המנהל הכללי	7
ברכת יו"ר המזכירות הפדגוגית	9
מתכונת הפרס	10
התבחינים למתן הפרס	11
המוסדות הזוכים	12
חברי ועדת השיפוט הארצית	13
חברי ועדות המשנה	13
פרס החינוך ותעודות ההערכה למוסדות החינוך	15
גן נעמי אגודת ישראל, רחובות	16
גן אופל, בית שמש	20
בית הספר אהל שרה גשרים, בני ברק	24
בית הספר המנחיל, רמת גן	28
בית הספר פלגים, קיבוץ הזורע	32
בית הספר אהל שילה בניס, שילה	36
בית הספר נתיבות יורם, באר שבע	40
חטיבת הביניים אדיגה, כפר נמא	44
תיכון הראשונים, הרצליה	48
תיכון טכנולוגי נעמת השרון, הוד השרון	52
קריית חינוך דרור, המועצה האזורית לב השרון	56
בית הספר אמי"ת, עכו	60
הזוכים בפרסי החינוך משנת התשנ"א	66

ברכת שר החינוך היוצא

חבריי אנשי החינוך,

אני גאה לברך אתכם על זכייתכם בפרס החינוך לשנת תשע"ט ועל הצטיינותכם במרחב השדה החינוכי.

הפרס מוענק לכם כאות הוקרה על תרומתכם למערכת החינוך הישראלית ועל יכולתכם ליצור אקלים בית ספרי בטוח לתלמידיכם ולאפשר להם ללמוד יחד בכבוד הדדי, בהבנה ובשיתוף פעולה. אני רואה במשולש החינוכי - מורים, הורים ותלמידים - מקור להכריה הדדית ולתחושת שייכות.

התרשמתי מהפסיפס של המעשה החינוכי במוסדות החינוך שבלטו בתחומים שונים והיו למגדלור המציב אופק לכל תלמיד ותלמידה: על רתימת מעגלי השותפים לעשייה החינוכית, על פיתוח שיח מעודד חשיבה עם תלמידים, על בניית דגמי חינוך מעוררי השראה, על עידוד התלמיד לסקרנות, על בניית תוכניות פורצות דרך להעמקת הקשר והשייכות בין התלמיד לטביבתו, על תוכנית למניעת נשירה, על יצירתה של שפה חינוכית חדשה המאפשרת לכל תלמיד להביע את קולו הייחודי, על שאיפה מתמדת להקניית כישורי חיים ועל יצירת מסגרת מכילה ותומכת בחינוך המיוחד.

התרשמתי מהחשיבה שעומדת מאחורי הפילוסופיה החינוכית בגן, מהמודל "ללמוד לחיות ביחד", ממרחבי הגינה והחיבור אל הטבע, מהסביבה הלימודית המשתנה בהתאם לצורכי התלמיד, מהשיטה להקניית מיומנות הקריאה, מבית הספר המזמין מרחבי למידה וחקר - במוזאון האנגריה ובמוזאון האסטרונומיה והחלל. התרשמתי ממתחם ההיטק בבית הספר ומחשיפת התלמידים לנושא היזמות.

זכייתכם מהווה מופת בעבור יתר מוסדות החינוך, ומוכיחה כי ניתן לעמוד באתגרים הקשים שמציבה החברה הישראלית, במניעת אלימות ובהפיכת בית הספר לבית חם ומוגן, בלמידה ובפעילות משותפת לכל המגזרים.

אני מקווה כי הצלחתכם תעודד השרשת ערכי השוויון וכבוד לבני אדם בקרב בני הנוער ומשפחותיהם.

האחריות שלנו היא לאפשר להם לחיות בחברה טובה וסובלנית יותר.

נפתלי בנט

ברכת המנהל הכללי

"הדואג לשנה - זורע חיטה,
הדואג לשנים - נוטע עצים,
הדואג לדורות - מחנך בני אדם"
(יאנוש קורצ'ק)

מנהלי מוסדות ואנשי חינוך יקרים,

תוכנית העבודה השנתית של משרד החינוך על יעדיה השונים מציבה לנו רף גבוה, הנגזר באופן טבעי מחשיבותה של המשימה הלאומית שלנו. רף גבוה זה הוא המפתח לעמידה באתגריה של החברה הישראלית - הקניית מיומנויות למידה ושיפור ההישגים, קידום חברה ערכית, הבטחת הזדמנות שווה לכל תלמידה ותלמיד, פיתוח ההון האנושי במערכת החינוך ושיפור היעילות של מערכת החינוך.

לפנינו גלריה מכובדת של גני ילדים, בתי חינוך יסודיים, חטיבות ביניים ובתי חינוך על-יסודיים המצטיינים במלאכת החינוך, שהמאפיין המשותף העובר כחוט השני ביניהם הוא העובדה שכל מסירותם ושליחותם היא למען התלמידים, החברה והכלל בחומר וברוח שהם מעניקים לדור הבא.

בלי מערכת חינוך חזקה והישגית לא נצליח לשגשג, וברור שמי שהופך את המערכת לחזקה והישגית כמו שהיא, הם בראש ובראשונה המצטיינים, וזה מחייב אותנו - העוסקים בחינוך - שבעתיים.

אני שולח את ברכתי לזוכים בפרסי ההצטיינות. אתם, הרואים בעבודתכם שליחות, ראויים לכל שבח, כמו גם יתר המוסדות האחרים שלא זכו השנה בפרס, אבל תרומתם למעשה החינוכי, ניכרת לעין.

ראו ברכה בעמלכם, הצלחה במעשיכם והנאה מפועלכם.

בהוקרה ובהערכה,

שמואל אבואב

ברכת יו"ר המזכירות הפדגוגית

ילד
מה ילד צריך
מקום
שיוכל לגבוה
ומבוגר אחד
שיעזור לו עם התקרה
(עידית ברק)

בכל אחד מבתי הספר ומוסדות החינוך הזוכים השנה בפרס החינוך, מצאנו את המבוגרים השוברים את התקרה ומאפשרים לכל תלמיד ותלמידה לצמוח ולגבוה כפי יכולתם.

בתי ספר גדולים ובתי ספר קטנים, מן הערים הגדולות ומכפרים ומועצות אזוריות, ממגזרים שונים, בסגנונות למידה שונים ותפיסות עולם מגוונות, עבור כולם, השמיים הם הגבול והם פועלים במטרה לקדם את כל התלמידים באשר הם, למיזוי יכולות אישיות ושותפות מלאה בחברה הוגנת.

בבסיס המצוינות והאיכות של תהליכי החינוך ניצב המוסד החינוכי הרואה חשיבות בטיפוח והצמחה של צוות ותלמידים גם יחד. הצוותים החינוכיים במוסדות החינוך השונים בהם פגשנו היו מרשימים, מלאי מרץ ותחושת שליחות ותודעה המחלחלת לכל עבר ומעוררת תקווה.

ועדת הפרס שסובבה ברחבי הארץ התרגשה לראות את הפעילות המופלאה וכולנו מצאנו את עצמנו מתברכים בחינוך איכותי ומקדם העולה ופורח ברחבי הארץ, כמו שאומר אריאל הורביץ בשירו:

כמו רקפות בין הסלעים,

הפנים היפים של הארץ מתחבאים...

תודה לכם על העבודה הנפלאה שאתם עושים, ועל ההזדמנות שניתנה לנו להביע את הוקרתנו לפועלכם הרב!

שאו ברכה,

שלכם

מירי שליטל

יו"ר המזכירות הפדגוגית

מתכונת הפרס

★ בד בבד הוקמה ועדת שיפוט ארצית בראשות המזכירות הפדגוגית. ועדת השיפוט הארצית נחלקה לוועדות משנה, ובהן מגוון אנשי חינוך מהאקדמיה, מהמטה ומשדה החינוך. ועדות המשנה ביקרו במוסדות החינוך שעליהם המליצו נציגי המחוזות והתרשמו מעבודתם.

★ הזוכים בפרס החינוך לשנת תשע"ט נבחרו לאחר דיון מקיף במליאת ועדת השיפוט הארצית, וזאת על בסיס התבחינים האלה: התרשמותם של חברי ועדות המשנה, חוות הדעת של הוועדות המחוזיות וההמלצות שהוגשו לוועדת השיפוט הארצית.

★ ועדת השיפוט הארצית הגישה את המלצותיה על הראויים לזכות בפרס לאישורו של המנהל הכללי.

משרד החינוך רואה במפעל פרסי החינוך מסר למערכת החינוך, הנושא את יעדיה ומטרותיה של מדיניות החינוך. המשרד שוקד על הפקת לקחים תוך פתיחות לשיפורים ולשינויים, כדי שהראויים להערכה יזכו להוקרה וישמשו דוגמה.

בשנת הלימודים תשע"ט המשיך משרד החינוך, המזכירות הפדגוגית, בשיתוף גף פרסי ישראל ופרסי חינוך, במסורת הענקת פרסי החינוך במתכונת ארצית למוסדות החינוך לסוגיהם.

תהליך בחירת המוסדות הזוכים הורכב משלבים אלו:

★ נקבעו התבחינים לפרס ולוח הזמנים להגשת ההמלצות, והם פורסמו בחוזר מנכ"ל.

★ ההמלצות על המועמדים לפרס החינוך המוסדי נשלחו אל המחוזות.

★ בכל מחוז הוקמה ועדת שיפוט מחוזית בראשות מנהל המחוז. הוועדה ערכה מיון ראשוני של המוסדות המועמדים, ובו נבדקה מידת ההתאמה בין ההמלצה שהוגשה ובין הקריטריונים שפורסמו בחוזר המנכ"ל.

★ הוועדות המחוזיות ביקרו במוסדות המומלצים והגישו לוועדת השיפוט הארצית המלצות על שלושה מוסדות לכל היותר, שאחד מהם לפחות הוא גן ילדים. ההמלצות המחוז צורפו חוות דעת מנומקות על פי התבחינים שנקבעו לקבלת הפרס.

התבחינים למתן הפרס

★ מוסד החינוך פועל לקידום תוכניות של משרד החינוך, דוגמת התוכנית להשאלת ספרים, התוכנית לקיץ של ידידות ועוד.

★ מוסד החינוך פועל להנחלת העקרונות החקוקים בהכרזה על הקמת מדינת ישראל, להעמקת הערכים המבססים אותה כמדינה יהודית ודמוקרטית ולטיפוח המורשת והזיקות התרבותיות של אוכלוסיית תלמידיו.

★ מנהיגות המוסד פועלת להשגת המטרות והיעדים הנגזרים מחזון המוסד. היא מקדמת תרבות ארגונית המעודדת עבודת צוות ומעצימה אותה, ומטפחת התפתחות מקצועית מתמדת של כל השותפים לעשייה החינוכית.

★ מנהיגות המוסד מחזקת את הקשר עם ההורים ועם הקהילה; ההורים שותפים פעילים בקביעת אורח החיים ובשיפור האקלים במוסד החינוכי.

★ מוסד החינוך מפתח מודלים שונים המעודדים התפתחות אישית ומעורבות חברתית-קהילתית ומביאים לנתינה ולהעצמה אישית מצד התלמידים וצוות החינוך.

★ מוסד החינוך הוא מוסד ציבורי, והוא מקיים את ערכי השוויון הנובעים מכך.

★ מוסד החינוך מתנהל כהלכה, על פי חוק ובהתאם לנהלים המחייבים של משרד החינוך.

★ מוסד החינוך פועל במגוון אופנים ליישום מדיניות הלמידה המשמעותית על ידי קידום תהליכי הוראה-למידה והערכה. המוסד פועל לפיתוח סביבת למידה המקדמת את תפקודי הלומד ברוח מדיניות זו, להבנה מעמיקה, לטיפוח כלי חשיבה ולמידה, להישגיות, לחדשנות, ליצירתיות ולמצוינות.

★ במוסד מתקיימים מגוון חלופות בתהליכי ההוראה, הלמידה וההערכה בתחומי הדעת השונים, כגון למידה בדרך החקר, למידה מבוססת פרויקטים, למידה שיתופית, שימוש בתיק עבודות (פורטפוליו) ועוד.

★ המוסד מפתח תוכניות לימודים בסביבות למידה מגוונות; תוכניות חוץ-כיתתיות, פדגוגיה דיגיטלית, למידה רב-גלית וכדומה.

★ המוסד נותן מענה למגוון צורכי התלמידים ופועל להכלה, לקידום ולטיפוח תלמידים בעלי צרכים מיוחדים וייחודיים וכן למניעת נשירה.

★ במוסד שורר אקלים של דרך ארץ, אכפתיות וכבוד הדדי. הוא מחנך לקבלת אחריות, לאי-אלימות, למניעת התנהגויות עתירות סיכון, למעורבות בחיי המוסד החינוכי והקהילה, לקידום הבריאות ולשמירה על איכות הסביבה.

★ ברוח התוכנית "האחר הוא אני", המוסד מחנך להתחשבות ולאמפתיה, לקבלת האחר, לשמירה על זכויות האדם ולשוויון בין המינים, לסובלנות ולדו-קיום.

★ מוסד החינוך פועל לשיפור המחויבות "מסביב לשעון" של הצוות החינוכי כלפי התלמידים ומשפחותיהם ומעודד תקשורת בין מורים לתלמידים גם בחופשות.

המוסדות הזוכים

ואלה המוסדות הזוכים בפרס החינוך לשנת הלימודים תשע"ט:

- ★ גן נעמי אגודת ישראל, רחובות
- ★ גן אופל, בית שמש
- ★ בית הספר אהל שרה גשרים, בני ברק
- ★ בית הספר המנחיל, רמת גן
- ★ בית הספר פלגים, קיבוץ הזורע
- ★ בית הספר אהל שילה בנים, שילה
- ★ בית הספר נתיבות יורם, באר שבע
- ★ חטיבת הביניים אדיגה, כפר כמא
- ★ תיכון הראשונים, הרצליה
- ★ תיכון טכנולוגי נעמת השרון, הוד השרון
- ★ קריית חינוך דרור, המועצה האזורית לב השרון
- ★ בית הספר אמי"ת, עכו

חברי ועדות המשנה

- ★ הגב' חנה ארז
- ★ הגב' טלי בארי-מאיר
- ★ הגב' עליזה בדרש
- ★ הגב' יעל בכר
- ★ הגב' יהודית בר און
- ★ הגב' מירב בראוטבר פסט
- ★ הגב' דורית בר חי
- ★ הגב' מיכל דה האן
- ★ הגב' שרה דורות
- ★ הגב' גילי דנה
- ★ הגב' שמחה הלוי
- ★ הגב' בר חן
- ★ מר סלאח טאהא
- ★ הגב' מוריה טלמור
- ★ הגב' יעל יהודה
- ★ הגב' נעמה כץ
- ★ הגב' דורית לחיאני
- ★ הגב' אושרה לרר-שייב
- ★ הגב' תרצה מאיר
- ★ הגב' אנעם מרעי
- ★ הגב' רונית סבן
- ★ הגב' אורנה פז
- ★ הגב' מרים פרי
- ★ הגב' אורית צאירי
- ★ הגב' פאטמה קאסם
- ★ הגב' גילה קרול
- ★ הגב' חני קרמר
- ★ הגב' שושי שפיגל
- ★ מר חגי שריר
- ★ הגב' מירב תורג'מן
- ★ הגב' שני תורג'מן

חברי הוועדות

חברי ועדת השיפוט הארצית העליונה

- ★ הגב' אתי אורלב, נציגת החמ"ד
- ★ ד"ר מוחמד אלהיב, הממונה על החינוך במגזר הבדואי
- ★ הגב' רות אלמליח, נציגת החמ"ד
- ★ הגב' דסי בארי, מנהלת האגף לחינוך על-יסודי
- ★ מר משה גל, נציג המזכירות הפדגוגית
- ★ מר משה זעפרני, מנהל אגף א' שפות, מרכז הוועדה
- ★ גב' בר חן, נציגת החינוך העל-יסודי
- ★ הגב' רויטל כרמלי-יסלע, הממונה על פרסי ישראל ופרסי חינוך
- ★ מר רפי מימון, זוכה בעבר בפרס החינוך הארצי
- ★ הגב' אורית צאירי, הממונה על החינוך החברתי-ערכי באגף א' לחינוך יסודי
- ★ הגב' גילה קרול, נציגת החינוך היסודי
- ★ ד"ר מירי שליטל, יושבת ראש המזכירות הפדגוגית
- ★ הגב' רונית שרביט, מנהלת גף פיתוח פדגוגי, חינוך מיוחד
- ★ הגב' מירב תורג'מן, נציגת החינוך הקדם-יסודי

פרסי החינוך ותעודות ההערכה למוסדות חינוך

כ־40 מוסדות הומלצו השנה לפרס החינוך למחוזותיו, מהם הגיעו לשלב הגמר 25 מוסדות. ועדת השיפוט הארצית בחרה בשנים־עשר מוסדות, המייצגים את העשייה החינוכית במיטבה, לקבל את פרס החינוך לשנת הלימודים תשע"ט.

הזוכים השנה מצטרפים ל־303 מוסדות ומפעלי חינוך שזכו בפרס מאז שנת תשנ"א, שבה הונהגה לראשונה המתכונת הארצית לבחירת הזוכים בפרס החינוך.

הזוכים משתייכים לקבוצה איכותית של מוסדות המציגים מודלים שונים של הצטיינות בעשייה החינוכית, אשר באמצעותם באים לידי ביטוי הדגשים של מדיניות החינוך.

מוסדות החינוך שנבחרו השנה חרתו על דגלם הישגיות, חדשנות ויצירתיות; הם מתאפיינים בפעילות מאומצת ובלתי שגרתית לצמצום פערים ולמניעת נשירה של תלמידים; בעשייה מגוונת לקידום תלמידים בעלי צרכים מיוחדים ובעלי לקויות למידה; בפיתוח מושכל של צוות המורים ושל סביבת לימודים אסתטית, חמה ותומכת; בטיפוח אווירת חינוך מרשימה השמה דגש על היעדר אלימות, על כבוד הדדי ועל דרך ארץ; בחינוך לערכים, למורשת, לסובלנות ולדו קיום, בהדגשת חשיבותה של המעורבות בחיי הקהילה ובשילוב ההורים והקהילה במעשה החינוכי.

הזוכים השנה הם מוסדות המשרתים מגוון שכבות גיל, מגזרים ואזורים בארץ, שהמשותף להם הוא מסירותם ועבודתם המופלאה של אנשי צוותם: מנהלים, מורים, יועצים ויתר העובדים.

מפעל פרסי החינוך הוא אחת הדרכים להאיר את הפינות היפות במערכת. אנו מקווים שמפעל זה, שקנה לו הערכה ויוקרה, יעודד מוסדות חינוך נוספים להגביר מאמץ, להטמיע שינויים, לייזם, להתחדש ולפתח דרכים מקוריות ולא שגרתיות לשיפור איכות החינוך וההוראה במדינת ישראל.

גן נעמי אגודת ישראל, רחובות

נורדו 20, רחובות

נימוקי הפרס

לצוות ולמנהלת הגב' נעמי יהושע

- על יישומם של רעיונות פורצי דרך ביוזמות חינוכיות, מעצימות ונגישות - לילדים ולהורים, ועל חיזוק כוחותיו של הילד בפן הרגשי, החברתי והלימודי.
- על הוראה דרך התנסות ועל שיקוף תהליכי הצמיחה האישיים דרך העיסוק בטיפוח ערכי הטבע, על עידוד הילדים לאהבת האדמה ולקבלת אחריות מתוך חינוך לאהבת הארץ והכרת הסביבה הקרובה.
- על המחויבות להעמיק את הקניית כישורי החיים בכל מרחבי הגן, באמצעות בנייה וטיפוח של פינות ייחודיות ומגוון סביבות הוראה.

המנהלת: נעמי יהושע

המפקחת: אסתר גלר

דרגות הכיתה: 3-4

המחוז: חרדי

מספר התלמידים: 27

גן נעמי אגודת ישראל

גן נעמי, בבעלות רשת הגנים של אגודת ישראל ברחובות, נוסד בשנת 2006. הגן נותן מענה לכלל האוכלוסייה החרדית וכן לילדים ממשפחות מסורתיות המבקשות חינוך ערכי ושורשי לגיל הרך. גן זה מהווה בסיס לבית הספר של החינוך העצמאי באזור.

גן נעמי מתאפיין בפילוסופיית "הגן העתידי", בשילוב מתווה כישורי חיים בגיל הרך, ובהלימה לערכי המורשת והתרבות. הגננת הוכשרה בתוכניות לימוד רבות המהוות בסיס לחשיבה העומדת ביסוד הפילוסופיה החינוכית בגן, ובכללן: הרשת הירוקה, כישורי חיים, ללמוד לחיות ביחד ועוד.

הגן משלב הדרכה והטמעה מקצועית, העוקבת אחר הצרכים וההישגים של הילדים: מדריכה פדגוגית רבת־תחומית הממונה על תוכניות הגן העתידי, ויועצת חינוכית לגיל הרך הממונה על שילוב כישורי החיים בכל מרחבי הגן.

הגננת נעמי השכילה לחבר בין הגישות, לחשוב "מחוץ לקופסה" וליזום רעיונות פורצי דרך של יוזמות חינוכיות מלמדות, מעצימות ונגישות לילדים ולהורים.

הלמידה בגן נעשית דרך מעגל הלמידה, בחוויה המבוססת על למידה פעילה, גילוי וחקר, המללה, המשגה ויישום. כל אלה באים לביטוי הן בגן פנימה והן בחצר הגן - כתהליך משלים. בלמידה מושם דגש רב על תהליכים רגשיים וחברתיים. הילדים למדו להיות שותפים זה לזה בחוויה ובעשייה, תוך שיח דיאלוגי קשוב.

הגננת הוכשרה בהשתלמות "ללמוד לחיות ביחד" של האוניברסיטה העברית, והיא מהווה לילדים מודל לתקשורת אמפתית, מכבדת וקשובה. הילדים למדו להסתכל באופן חיובי על חבריהם לגן, להיזהר בכבודם ולהיות ערים למצוקתם. הילדים קיבלו כלים לשיח ולפתרון בעיות אשר עזרו לקידום האקלים החינוכי המיטבי בגן.

השאיפה בגן היא להביא את הילדים למימוש מיטבי של צורכיהם: האוטונומיה, הביטוי האותנטי ותחושת המסוגלות.

הגן רואה בהורים שותפי תפקיד, ועל כן הוא דואג לשתף ולערב את ההורים בנעשה בגן. התקיימו במהלך השנה מספר ערבי הורים ואף הוקדש ערב לסבתות של ילדי הגן. הגננת בנתה תוכנית קהילתית בשיתוף ההורים ליצירת סדנאות משותפות של מלאכות יד, תוך שימוש בחומרים מהטבע והקמת מרחבי פעילות בחצר.

נוסף על אלה, הגן אימץ "סבא גן" ו"סבתא גן" המגיעים לגן אחת לשבוע ומפעילים את הילדים כל אחד בתחומו. "סבא גן" מפעיל את מרכז הנגרות בגן עם הילדים, ו"סבתא גן" מפעילה את מרכז האריגה.

זאת ועוד, הגן משלב פעילויות חסד לקהילה הנוקת ולציבור המבוגרים, כגון איסוף מוצרי מזון ועוד.

בגן הושקעה חשיבה רבה בשילוב תוכנית כישורי חיים בגיל הרך על שלושת מוקדיה המרכזיים, "מוקד האני",

מרחב הבנייה מזמן לילדים שיח ותקשורת בין־אישית. הדמויות והאבזור במרחב מאפשרים לילדים להביא את עולמם הרגשי, לשטוח אותו ולסדר אותו מחדש. במרחב הפירוק וההרכבה ובמרחב הנגרייה מגוון פעילויות התורמות לשחרור אנרגיה באופן מבוקר ומווסת. כך, השימוש בפטיש ובמסמר למשל תורמים לוויסות הפיזי של הילדים כהכנה ליכולת של ויסות רגשי. הילדים אף לומדים לעבוד עם חברים ושותפים ובכך זוכים לפתח את התקשורת הבין־אישית ואת הפרגמטיקה.

הגינה ופיסת הטבע מחברים את הילדים אל תהליכי הגדילה והצמיחה במקביל להתפתחות ולצמיחה הרגשית שלהם. הטיפול וההשקעה בצמח, האחריות כלפיו וסיפוק הצרכים ההכרחיים לצמיחתו מעניקים לילדים שיקוף להתליכים דומים בעצמם. בהקמת הגינה שולבו כמה סביבות חיים, בהם מוקד למשיכת פרפרים, בריכת מים קטנה המושכת אליה מגוון חרקי מים ודו־חיים, גינה המזמנת ציפורים, תיבות קינון ועוד.

בשיתוף ההורים בנו הילדים מרכז בוץ: המרכז עשוי ממרחב המחופה בוץ ומבית העשוי לבני בוץ - תוך למידה יזומה המקדמת חקר. ההתנסות בבוץ כחומר ראשוני מאפשרת לילדים שחרור רגשי וחדוות יצירה. המרחב שואף בין היתר לחבר קהילתית את ילדי בית הספר הסמוך, המגיעים לסדנאות בוץ, משחקי אדמה ועוד.

בפועלו הגן שואף להשתלבות בקהילה, תוך יחסי גומלין ושיתופי פעולה המובילים ליצירת תודעה, זהות ושאיכות תרבותית.

"מוקד ויסות וניהול רגשות" ו"המוקד הבין־אישית" - בכל מרחבי החיים בגן. המטרה היא לחזק את כוחותיו של הילד ולקדם את רווחתו הנפשית. המוקדים נשזרו כתהליך טבעי בהווי הגן ובמרחביו והם פועלים בארבעה ערוצים מקבילים המופיעים במתווה כישורי חיים:

- במפגשים: הגנת שילבה בכל נושא את הפן הרגשי, ובכך אפשרה ביטוי רגשי והעלתה את רמת המודעות והוויסות הרגשי. לדוגמה, בחנוכה הילדים המחזו את סיפור החנוכה תוך שהם מתחברים לרגשות ההרס והחרוב ומנגד לשמחת התשועות והניצחון.
- בשגרה: ישנן שגרות גן קבועות הנותנות ביטוי רגשי תוך מכוונות חברתית, כגון "ספר עין טובה", שבו כותבים דברים טובים שהילדים רואים בחברים.
- באירועים מזדמנים: בעזרת התוכנית "ללמוד לחיות ביחד" למדו הילדים לפתור בעיות ולהתמודד עם מצוקות. הילדים אף ביקשו מהגנת מקום שקט שיוכלו לשוחח בו עם החבר שהם רבו איתו, ובחשיבה משותפת הוקם בגן אוהל שנקרא בפי הילדים: "אוהל הפתרונים".
- בשיתוף קהילתי: ההורים מקבלים מדי שבוע עדכון מהנלמד והנעשה בתחום כישורי החיים בגן; הדבר מעורר עניין בקרב ההורים ומביא לשיתוף בין הבית לגן.
- נוסף לכך ביקש הגן להעמיק את תוכנית כישורי החיים גם במרחבי החיים האחרים בגן. לצורך כך נבנה "מרחב רגשות" המעניק לילדים פינה רגועה. תחילה הובאו בפניהם הצעות שונות לאפשרות רגיעה, ובהמשך כל ילד בחר או ביקש פריט שעוזר לו להירגע. כל הפריטים נאגדו יחדיו לספר.

גן אופל

נחל רפאים 5, רמת בית שמש א'

נימוקי הפרס

לצוות ולמנהלת הגב' רחל אמסלם

- על פיתוח התקשורת החיובית והמקרבת בין כל ילדי הגן ועל מתן כלים ייחודיים לשיח בין-אישי מיטבי; על התייחסות אישית ופרטנית על בסיס האמונה כי לכל ילד בגן הייחודיות שלו, בבחינת "כל אחד הוא יחיד ומיוחד".
- על חינוך לאהבת הארץ ולהכרה בערכה הרוחני, הלאומי וההיסטורי, מתוך התודעות לפסיפס האנושי המעטר את נופיה ומתוך המחויבות הסביבתית להיות גן ירוק.
- על ארגונה של סביבה לימודית משתנה ומתעדכנת, המאפשרת למידה משמעותית; על תוכניות לקידום התנהגויות ערכיות וחברתיות ועל שיתוף ההורים במעשה החינוכי.

המנהלת: רחל אמסלם

המפקחת: ג'ולי מלמד

דרגות הכיתה: גן חובה

המחוז: ירושלים

מספר התלמידים: 35

גן אופל

בגן ניתן מענה מעמיק ואינטגרטיבי בתחומי דעת שונים, על פי הנגזר מהתוכן שבו עוסקים. לימוד התורה הוא חלק בלתי נפרד מהעשייה הגן, בהתאמה לאוכלוסיית ילדי הגן. הגנת פיתחה תוכנית שבה משולבים בלימוד התורה מושגים ומיומנויות מתחומי הליבה השונים; היא לומדת יחד עם הילדים את פרשת השבוע ומזהה בה את השילוב הרב־תחומי. מתקיים בגן קשר הדוק בין לימודי הקודש ובין העשייה בגן ובחצר, על ידי לימוד הלכה למעשה של הלכות, מצוות התלויות בארץ וחזוק אהבת הארץ, העם והתורה.

הסביבה הלימודית, המשתנה בהתאם לצורכי הילדים ולתוכנית הלימודים השנתית, מאפשרת למידה תואמת גיל. הלמידה היא רב־חושית, מעודדת יצירתיות ויזמות ומאפשרת למידה משמעותית מתוך בחירה חופשית ולמידת חקר. הבחירה החופשית מגבירה את המוטיבציה של הילדים ומסייעת בפתרון בעיות תוך פיתוח חשיבה. פעילות החקר מתבצעת מתוך תחומי העניין של הילדים - כיחידים וכקבוצה. פעילות מסוג זה מאפשרת קבלת השונה ודואגת לאתגר כל ילד וילד על בסיס תחומי העניין שלו ובהתאם ליכולותיו.

הגן נותן מענה דיפרנציאלי לצורכיהם השונים של הילדים במגוון דרכים ותחומים: קידום השפה והאוריינות במשחק, תיאטרון, התבוננות בספר ועוד; חיזוק התחום הרגשי והביטחון העצמי; קידום יכולות מוטוריות בסדנת היצירה ובמגוון פעילויות בחצר, ועוד.

גן אופל שוכן בשכונת רמת בית שמש, שכונה המאופיינת באוכלוסייה דתית מגוונת, עולים חדשים ותושבים ותיקים, ומשפחות מרמות סוציו־אקונומיות שונות.

הבסיס לעבודה החינוכית בגן הוא אהבת הילד ואמון ביכולותיו. למרות גודל הקבוצה והשונות ברמת היכולות של הילדים, הצוות מאמין כי לכל ילד בגן הייחודיות שלו ותרומתו לקבוצה. ישנו דגש מיוחד על "כולנו יחד": פעילות בצוות ושיתופי פעולה בין הילדים הם חלק בלתי נפרד מההווי של הגן, ועם זאת "כל אחד הוא יחיד ומיוחד" - לכל אחד התייחסות אישית.

בגן אופל דוגלים בטיפוח הזהות הציונית־דתית. מחנכים לשותפות ביצירת חברת מופת, תוך מחויבות לערכי מדינת ישראל, לתורה ולהלכה.

הצוות מאמין בבניית ערכי "בין אדם לאלוקיו" תוך חינוך לאמונה ולחיי תורה ומצוות. לימוד התורה מתרחש בדרך חווייתית ומשמעותית, וממנו נגזרות הן הלמידה בתחומי הדעת הנוספים והן המיומנויות והכישורים הנדרשים.

בגן מחנכים לאהבת הארץ ולהכרה בערכה הרוחני, הלאומי וההיסטורי של מדינת ישראל. הצוות פותח את "מרכז ארץ ישראל" בשיתוף הילדים כבר בראשית השנה: הילדים לומדים להכיר את ארץ ישראל, אתריה ונופיה, החי והצומח בה - תוך חיבור לתנ"ך ולימינו. כמו כן הם מתוודעים לכסיפס האנושי הנוצר מקיבוץ הגלויות מכל ארצות העולם.

מונגש וזמין לילדים, והדבר מעודד פעילות לימוד חופשית ויצירתית.

הצוות והמנהלת מאמינים כי הקשר בין ההורים ובין מחנכי ילדיהם הוא אבן יסוד בהתפתחות הילד, בתפקודו, בהישגיו וברווחתו הנפשית. משום כך התקשורת עם ההורים נעשית על בסיס קבוע במהלך השנה, הן בפגישות קבוצתיות עם ההורים והן בשיחות אישיות ופרטניות.

בכל יום הולדת של זוג מילדי הגן ההורים מכינים פעילות, בדרך כלל מתחום העיסוק היום-יומי שלהם. הצוות חושף את ההורים לתוכניות קרן קרבת המתקיימות בגן בפעילות משותפות להורים ולילדים אחד הצהריים, והוא קשוב ופתוח לרעיונות ויוזמות של ההורים. נוסף לכך המנהלת מובילה בגן "ערבי במ"ה" סביב נושאים רלוונטיים להתפתחותם של הילדים, לדוגמה ערב בנושא "עברית שפה יפה".

לאור מטרותיה של תוכנית המעברים, צוות הגן מקיים מפגשים משותפים עם צוותי בית הספר, מפגשים המתקיימים הן בבית הספר והן בגנים. מעת לעת נציגים של בית הספר מגיעים לגן ובונים תוכנית סביב תחומי העניין של הילדים; הפעילות נעשית בצורה חווייתית ומהנה לילדים. זאת ועוד, ילדי הגן מגיעים לבתי הספר בשכונה ומשתתפים בתוכניות סביב הנושא השנתי ודמויות המופת בחמ"ד ועוד.

בגן מתקיימות תוכניות לקידום ולחיזוק התנהגויות ערכיות וחברתיות. הצוות מעודד התנהגות בדרך ארץ, במתן כבוד לאחר ובאכפתיות, ושם דגש על "תקשורת מקרבת" - תקשורת נכונה, מכבדת ומקרבת בין הילדים לצוות הגן ובין הילדים לבין עצמם. התוכנית נבנית במהלך השנה בשיתוף הילדים, צוות הגן וההורים, והילדים לומדים מתוך התנסות - תחילה בתיווך צוות הגן - לפתור קונפליקטים חברתיים. במהלך השנה הילדים עושים זאת באופן עצמאי באמצעות "מגשר/ת" מקרב ילדי הגן. השיח המיטבי בגן מעודד קבלת אחריות ומונע אלימות פיזית ומילולית בין ילדי הגן.

האקלים בגן מעודד הכרה בתחומי החוזק של כל ילד ומתוך כך זיהוי האופן שבו כל אחד יכול לתרום לקבוצת החברים.

בגן אופל משולב באופן רציף גן חינוך מיוחד - גן שושן, ובמהלך השנים השתלבו בגן ילדים דיפרנציאליים, ילדים עם תסמונת דאון, אוטיזם, לקות שמיעה ועוד. בשנת הלימודים הנוכחית משתלבים בגן שלושה ילדים מגן החינוך המיוחד באופן קבוע. כמו כן ילד בעל לקות שמיעה משתלב יומיים בשבוע, וילד נוסף מגן תקשורת משולב יום בשבוע.

בשנת תשע"ו הוסמך הגן לגן ירוק, והוא מוסיף לפעול במסלול זה במטרה להיות גן ירוק מתמיד. צוות הגן מעודד שיח של חקר וארגון סביבת הגן והחצר מזמן לילדים חקר ולמידה משמעותית במגוון נושאים: מעקב אחר ציפורים, חקר הצומח, מיון פסולת ושמירה על הסביבה, ועוד. הציוד

בית הספר אהל שרה - גשרים

המכבים 68, בני ברק

נימוקי הפרס

לצוות ולמנהלת הגב' יהודית שטיינמץ

- על מתן מענה מגוון, הטרוגני ואיכותי לתפקודי הלומד השונים על ידי קיומן של יוזמות ופעילויות ייחודיות במגוון מגמות ומסלולים; על הטמעה חלוצית של טכנולוגיות למידה חדשניות.
- על התמדה בלתי מתפשרת בקידום משמעותי של התלמידות כבוגרות המשולבות בחברה, על ידי מתן סביבות התנסות ולמידה במיומנויות היום-יום ובמיומנויות מקצועיות.
- על הוראה וטיפוח המותאמים לצרכים של כל תלמידה, מתוך הכרה כי התלמידה ניצבת במרכז העשייה החינוכית, ומתוך התחשבות ברצונותיה ובהעדפותיה, ברוח "טיפול מוכוון אדם".

המנהלת: יהודית שטיינמץ

המפקחת: שולמית סויסא

דרגות הכיתה: א'-י"ב

המחוז: חרדי

מספר התלמידות: 109

בית הספר אהל שרה - גשרים

חצר פעילה, מטבח מאובזר ומותאם, דירת הכשרה לתרגול ואימון של מיומנויות היום-יום, חדר סנוולן, חדר ספורטמיוזיק, חדר מחשבים, כיתת אומנות מאובזרת ומותאמת, חדרי טיפול פראדפואיים ועוד.

חזון בית הספר הינו קידום לעצמאות ואיכות חיים מיטבית במסגרת הקהילה והמשפחה. לצד למידה אקדמית, אוריינות וידע כללי, בית הספר מוביל במקצועיות פיתוח עצמאות מרבית, תוך מיצוי היכולות האישיות ופיתוח כישורים, והכול בדבקות ביעדים ובשמירה על כבוד החניך. צוות בית הספר שואף לקיים תהליכי למידה משמעותית באמצעות הוראה מתוקשבת ובסביבות למידה עדכניות המותאמות למאה ה-21. הלמידה מתרחשת לא רק בין כותלי בית הספר, אלא גם באינטראקציה עם הסביבה וביציאה לקהילה (תרגול נסיעה בתחבורה ציבורית, קניות במכולת, היכרות עם מבנים בקהילה ועוד). העשייה בבית הספר היא עשייה משותפת של צוות רב-מקצועי, תוך שותפות מלאה עם ההורים.

הלמידה נעשית בהלימה לתוכנית הלימודים אשר קבע משרד החינוך תוך שימת דגש על שיפור איכות חייהן של התלמידות והכנה לקראת חיים עצמאיים בקהילה בגיל 21. התלמידות מתרגלות מגוון תפקודים, החל מלימודים, משחק ופנאי, וכלה בתפקודי יום-יום (ADL) והכנה לתעסוקה.

ייחודיותו של בית הספר בפיתוח מתמיד של יוזמות ופרויקטים חדשניים בסביבות למידה מתקדמות ומתפתחות.

ראשיתה של עמותת אהל שרה בשנת 1976, אז למדו שמונה ילדים וילדות במגוון גילים בעלי חריגויות שונות בסלון הבית של הגב' רבקה גינזבורג ע"ה. שכנים ומכרים שהתמודדו עם ילדים בעלי מוגבלויות, שחלקם עוד לא הוגדרו אז, התדפקו על דלת הבית של הגב' רבקה גינזבורג וביקשו את עזרתה והכוונתה. אהבתה הגדולה לילדים ורצונה העז לסייע למשפחות חברו לחזונה ולראייתה ארוכת הטווח למימוש יכולותיהם של אנשים עם מוגבלויות ולמתן האפשרות לאוכלוסייה זו לחיות חיים מיטביים בקהילה; אלה היו את היסוד להקמת ארגון אהל שרה.

כיום, בשנת 2019, כ־300 תלמידים לומדים בארבעה בתי ספר, 200 בוגרים מעל גיל 21 נמצאים בשלושה מרכזי יום בתעסוקה ובתעסוקה נתמכת, וכ־120 דיירים במערך הדיור בקהילה, כולל זוגות נשואים המתגוררים בדירה פרטית ועצמאית. נוסף לכך מתקיימים נופשונים, מועדוניות חברתיות, וייעוץ והדרכה להורים ולמשפחות, בדגש על מוגנות וחינוך חברתי מותאם - חח"ם.

עמותת אהל שרה נמצאת היום בקדמת הבמה של הארגונים המקצועיים העוסקים בתחום מתן השירותים לאוכלוסיית בעלי המוגבלויות. לאהל שרה תקן ISO זו השנה הרביעית.

בית הספר "גשרים" הוא אחד מארבעת מרכזי החינוך של עמותת אהל שרה. בית הספר ממוקם בבני ברק ולומדות בו כ־100 תלמידות בגילאי 6-21 עם מוגבלות שכלית התפתחותית ברמה קלה ובינונית. בבית הספר שתי-עשרה כיתות אם וחדרי ספח ללמידה פרטנית,

החינוכית, תוך התחשבות ברצונותיה ובהעדפותיה, ברוח "טיפול מוכוון אדם".

בבית הספר מגמות לימוד מגוונות. כל תלמידה, בליווי ייעוץ אישי, רשאית לבחור שתיים מתוך חמש מגמות המותאמות לתלמידות הבוגרות של בית הספר:

- המגמה העיצובית - אומנויות התפירה: הכשרת התלמידה לתעסוקה, שימוש בתפירה לצורך תיקוני בגדים, גיהוץ.
- מגמת מזכירות וניהול משרד - הכשרת התלמידה לסיוע בעבודה משרדית: הקניית אופן השימוש בציוד משרדי, שימוש בתוכנות מחשב משרדיות, צילום והסרטה, שליחת מסרים בדוא"ל.
- המגמה הקולינרית - אומנויות הבישול והאפייה: פיתוח עצמאות מרבית בעבודה במטבח, הקניית הרגלי עבודה וגהות (הגיינה), בישול, הכנת קינוחים ומנות אחרונות.
- המגמה הארגונית - דירת ההכשרה "ביתילי": הכשרת התלמידה לניהול משק בית ושיפור איכות החיים, שימוש בכלים אינסטרומנטליים: מהץ, מיקרוגל, מכונת כביסה ועוד.
- מגמת המקצב הבריא - פיתוח כישורי ספורט ומוזיקה: הכרת גוף האדם והמערכות הפועלות בו, תזונה נכונה, פיתוח מיומנויות קצב בנגינה, שימוש במוזיקה למטרות שחרור והנאה.

בית הספר דוגל בפיתוח קשרים עם גופים וגורמים בקהילה ושומר על דלת פתוחה. תלמידות משתלבות במסגרות החינוך הרגיל בתהליך מדורג בהנחיית יועצת בית הספר ובתיאום עם הגופים המתאימים בקהילה. הצוות מאמין כי כל תלמידה מצליחה, וכל תלמידה היא הצלחה.

מתוך ראייה של הצרכים הייחודיים לכל תלמידה פותחה שיטת ה"היגוי-אות" להקניית מיומנויות הקריאה, בשיתוף צוות הקריאה וקלינאיות התקשורת. השיטה כוללת מחוות הנתונות רמז לגרפמה ולאופן הפקת הפונמה. נוסף על כך, בעידן זה של טכנולוגיה מתפתחת נעשה שימוש ביישומי המחשב הביתי ומחשב הלוח (טאבלט) במסגרת החינוכית.

התלמידות מתרגלות בהדרגת צוות הריפוי בעיסוק מיומנויות הקלדה, הן כחלופה לכתיבה ידנית (לתלמידות בעלות מוגבלות בתפקודי ידיים) והן כמיומנות תעסוקתית. בהמשך, התלמידות מקבלות אחריות על הקלדת דפי עבודה המשמשים את כלל הכיתה. מחשב הלוח אף הוא אחד מן האמצעים המשמשים את התלמידות לתקשורת תומכת חלופית, בעזרת תוכנת הגריד.

בית הספר הוא אחד החלוצים בשימוש בתוכנת הגריד, לא רק לצורכי תקשורת תומכת חלופית, אלא גם לצורך הכנת חומרים בסמלים. תוכנת הגריד הותקנה בכל המחשבים בבית הספר. הצוות הוכשר בידי קלינאיות התקשורת לשימוש מיטבי בתוכנה. ביוזמת הקלינאיות ובשיתוף פעולה עם מפתחי תוכנת הגריד, פותחה בבית הספר מקלדת וירטואלית ייחודית המותאמת לצרכים הייחודיים של התלמידות. המקלדת תומכת בפירוק הפונולוגי של המילים שלב אחר שלב.

נוסף לכך, בבית הספר מתנדבת מורה ללימוד נגינה בחלילית אשר הנחתה קונצרטים בעברה. ביוזמתה הוקמה להקת תלמידות אשר רכשו נגינה בחלילית והן מפיקות מופעים באירועים פנימיים בבית הספר. כל מופע הוא חוויה מעצימה בעבורן ובעבור הצוות.

תהליכי העבודה וההתערבות בבית הספר מותאמים לצרכים של כל תלמידה. התלמידה ניצבת במרכז העשייה

בית הספר המנחיל

הפודים 44, רמת גן

נימוקי הפרס

לצוות ולמנהלת הגב' איילה אלבז

- על מצוינות ארגונית ולימודית ועל הפיכת בית הספר למרחב מאתגר ומרתק של חקר ולמידה, תוך התאמה מרבית לכישוריהם ולחוזקותיהם של התלמידים.
- על הסיוע לכל תלמיד ותלמידה להגיע לתפקוד מיטבי ולמיצוי מרבי של יכולותיהם, תוך מתן מענה לרווחה נפשית באווירה תומכת ומקבלת.
- על הפעלתן המקצועית של תוכניות ייחודיות במנהיגות, ביזמות ובמדע וטכנולוגיה; תוכניות חדשניות המקדמות הבנה מעמיקה, טיפוח כלי חשיבה ולמידה, יצירתיות ומצוינות לימודית - הן במרחב בית הספר הן בסביבת המגורים.

המנהלת: איילה אלבז

המפקחת: טלי טולדנו

המחוז: תל אביב

דרגות הכיתה: א'-ח'

מס' התלמידים: 475

בית הספר המנחיל

יוצר מהפכה ביישום למידה משמעותית מוטת עתיד בכל מקצועות הליבה, בין היתר באמצעות תוכניות ייחודיות במנהיגות, ביזמות ובמדע וטכנולוגיה. התוכניות החדשניות מקדמות הבנה מעמיקה, טיפוח כלי חשיבה ולמידה, יצירתיות ומצוינות לימודית.

"למידה בכל עת ומקום" מממשת את השאיפה "לאפשר לתלמידים להבין את העולם סביבם ולהכיר את היכולות הפנימיות שלהם, כדי שיוכלו לממש את עצמם ולהיות אזרחים פעילים ומתחשבים בזולת" (קן רובינסון).

הצוות חותר לשבור את הגבולות הפיזיים של הכיתה ושל בית הספר, ולהציב שאלות, בעיות או תופעות במציאות בפני התלמידים, אשר חוקרים את הנושאים הללו בתהליכי למידה שיתופיים על פי תהליך החשיבה העיצובית (Design Thinking).

ייחודיות בית הספר נשענת על יסודות איתנים של התפתחות וצמיחה במשך שנים ארוכות. בכל שנה בית הספר יוזם ומיישם פדגוגיה מוטת עתיד ומוציא אל הפועל יוזמות הפורצות את גבולות המוסד החינוכי ללמידה משמעותית בכל עת ומקום, תוך שילוב טכנולוגיות מתקדמות וקידום התלמידים למימוש עצמי, מצוינות והצטיינות.

בכל נושא לימודי, המטרה היא ללמוד במציאות ועל המציאות, לצאת מגבולות בית הספר או להכניס אל בית הספר אנשים מהחוץ שסייעו לתלמידים במחקריהם: חוקרים באוניברסיטאות, מומחים בתחומי תוכן מגוונים,

בית הספר "המנחיל", אשר נוסד בשנת 1932, הוא מוסד חינוכי ותיק המאופיין כאיכותי ופורץ דרך בקידום תהליכי חדשנות חינוכיים בהוראה ובלמידה, בהישגים אקדמיים גבוהים ובמצוינות ארגונית. בית הספר מצטיין בהישגים לימודיים גבוהים לאורך שנים רבות. הצוות מסייע לכל תלמיד ותלמידה להגיע לתפקוד מיטבי ולמיצוי מרבי של יכולותיהם תוך מתן מענה לרווחה נפשית ובאווירה תומכת ומקבלת.

"המנחיל" זכה בפרסים ובאותות הצטיינות רבים, בהם פרס חינוך מחוזי לשנת תשס"ט. הוא משמש בית ספר מדגים ב"פרויקט התקשוב הלאומי" ומוביל בהטמעת למידה בכיתות M21. "המנחיל" נכלל בתוכנית "בתי ספר מובילי פדגוגיה איכותית" והוא בית ספר מדגים בהוראת רובוטיקה ומייקרים.

בית הספר נותן מענה לצרכים הייחודיים של מגוון תלמידיו, ומפעיל תוכניות רבות ושגרות עבודה לתמיכה במשפחות מעוטות יכולת: יום לימודים ארוך בן 41 שעות שבועיות, מפעל הזנה לארוחת צהריים חמה; גיוס כספים ומלגות לתלמידים ולמשפחות; גיוס מתנדבים לסייע למשפחות בהתנהלות היום-יומית ועוד.

כל מרחבי בית הספר הם מרחבי למידה פעילים המזמנים חקר: מוזאון האנרגיה, מוזאון האסטרונומיה והחלל, מוזאון העתידנות, סביבת "אני חוקר בבית ובחצר" ועוד.

בית הספר "המנחיל" מוביל מודל חדשני ופורץ דרך - "למידה במציאות ועל המציאות בכל עת ומקום". הוא

עם מחלת הסוכרת. הם מכירים מוסדות טיפול, מוסדות מחקר וחוקרים. בעקבות הלמידה, התלמידים מכינים פרויקטים חברתיים של הסברה וטיפוח הסובלנות.

- חקר הדמוקרטיה בגישת ה־U-learning: תלמידי "המנחיל" חוקרים בקבוצות קטנות את הדמוקרטיה הישראלית. התוכנית מיישמת את עקרון האי־פורמליות בפדגוגיה מוטת עתיד: הם חווים את הלמידה במרחבי החיים השונים, שאינם מתוחמים במסגרות למידה פורמלית. בשנת הלימודים תשע"ט התלמידים חקרו את הבחירות לרשויות המקומיות. הם נפגשו עם מועמדים ברשימות מגוונות בערים שונות, ערכו סקרים בקרב בוחרים על שיקולי הבחירה, תיעדו חוגי בית, ניתחו מצעים ונאומים, והתוודעו לתהליך הדמוקרטי לפני ולפנים.

- חקר העצים בגישת ה־U-learning: תלמידי כיתות א' חוקרים נושא רב־תחומי, עצי פרי בסביבה הקרובה, על פי הגישה של "למידה במציאות ועל המציאות בכל עת ומקום". התלמידים מאתרים עצי פרי בסביבתם ויוצאים מדי שבוע לסיורי חקר וביצוע תצפיות. תוכנית הלימודים בנושא רב־תחומית, וכוללת את התכנים מכלל מקצועות ההוראה. הלמידה נעשית בכל זמן ומקום ונמשכת בצהריים כשהילדים הולכים הביתה וממשיכים את תהליכי הלמידה באופן עצמאי וספונטני.

- יזמות וחדשנות: מורי בית הספר מקדמים יוזמות רבות, בהן יוזמה בקרן לקידום יוזמות חינוכיות - הקמת מוזאון חלל, הקמת מוזאון אנרגיה, סביבת א' תחילה, יוזמה בתרבות יהודית ישראלית, יוזמה בתנ"ך ועוד.

מהנדסים, מפתחי אפליקציות, רופאים וכל מי שיכול לסייע לתלמידים, בהתאם לשאלה, לבעיה או לתופעה הנחקרת.

ב"המנחיל" יוזמות ופעילויות ייחודיות, ואלה מקצתן:

- ילדים חכמים בעיר חכמה: יוזמה שבה התלמידים לומדים ברחבי העיר. התלמידים בוחרים את המיזמים שיפתחו ל"עיר החכמה" בהתאם להעדפותיהם, תחומי העניין שלהם והחזקות שלהם. הם בוחרים חידושים כגון פח חכם (איסוף פסולת במרחב הציבורי), ברזייה חכמה (צמצום משאבי טבע), מראה חכמה (שיפור חוויית הקנייה המבוסס על מודל גרמני) ועוד. התלמידים לומדים במרחבי החיים השונים שאינם מתוחמים במסגרות למידה פורמליות, תוך מפגשים עם תושבים ברחבי העיר ובמקומות שונים, כגון הבורסה ומרכז העסקים, הפארק הלאומי, בנקים ועוד. התוצרים של הלמידה כוללים אבות טיפוס של מוצרים טכנולוגיים חברתיים־יזמיים. היוזמה הוצגה באוקטובר 2018 בכנס ערים חכמות בברצלונה והייתה מועמדת לפרס עולמי.

- חקר מחלת הסוכרת בגישת ה־U-learning: בתוכנית זו, התלמידים חוקרים מחלות המשפיעות על חבריהם לחברת הילדים, תוך יישום העיקרון הפדגוגי של "למידה במציאות ועל המציאות, בכל עת ומקום", ותוך הדגשת המעורבות החברתית, ערך השונות, ערכי העזרה ההדדית והסובלנות. התלמידים חוקרים את מחלת הסוכרת בהיבט מדעי הביוטכנולוגיה, עורכים ניסויים בהנדסה גנטית וכן יוצאים מגבולות בית הספר ומתוודעים לילדים ולמבוגרים בקהילה המתמודדים

בית הספר פלגים

קיבוץ הזורע

נימוקי הפרס

לצוות ולמנהלת הגב' הדס ורהפטיג

- על הובלתו של מוסד מצטיין הפועל על פי חזונו, חזון המבטא את אופיו הייחודי ואת שאיפותיו, תוך יצירתן של תוכניות לימוד ועבודה התפורות על פי ערכיו החינוכיים.
- על הובלה חלוצית של החינוך הביוספריי ופיתוח תוכנית ייחודית ופורצת דרך המטמיעה את הערכים הביוספריים במקצועות הלימוד ובסביבות הלימוד והחינוך - בכיתות ובמרחבי בית הספר.
- על קיומה של קהילת מורים לומדת ופעילה, היוצרת מודלים דינמיים, ייחודיים ומותאמים לקהילת הלומדים בבית הספר, ועל שיתופי פעולה טבעיים ועמוקים עם הקהילה.

המנהלת: הדס ורהפטיג

המפקחת: עירית מלמד

דרגות הכיתה: א'-ו'

המחוז: צפון

מס' התלמידים: 596

בית הספר פלגים

בעקבות ההתפתחות, עלה צורך למסד כללים ונהלים שיתאימו לגודל ולאוכלוסייה המגוונת בבית הספר. נוסח חזון המבטא את אופיו הייחודי ואת שאיפותיו של בית הספר, הוקם פורום הורים, ונוצרו תוכניות לימוד ועבודה הכוללות תוכנית טיולים רחבה, מועדים בית ספריים ייחודיים, תוכנית תל"ן, בית ספר מנגן, ותוכניות חברתיות מגוונות.

בשנת 2011 הכריז ארגון אונסקו הבינלאומי על המועצה האזורית מגידו כמרחב ביוספרי. צוות בית הספר קיבל עליו את הובלת החינוך הביוספרי ופיתח תוכנית ייחודית ופורצת דרך, הראשונה מסוגה בעולם. התוכנית תואמת את עקרונות הגישה הביוספרית ומשלבת עקרונות ביוספריים בתוך הנושאים הנלמדים בכל שכבה, במטרה לאפשר לתלמידים להוות סוכני שינוי והטמעה של עקרונות אלו בקרב הקהילות. כל זאת בהלימה לתוכנית הלימודים של משרד החינוך. במרכז התוכנית החינוכית הביוספרית ניצבים עקרונות למידה ייחודיים המעמיקים את הקשר בין תלמידי בית הספר לסביבה, לקהילה ולמורשת.

התפיסה החינוכית של הנהלת בית הספר תומכת ביזמות ובחדשנות פדגוגית ומאפשרת לצוות לפתח תוכניות מגוונות וייחודיות. צוות המורים, בעידוד ההנהלה ובתמיכתה, הקים קהילה לומדת - "צוות מורים לחיי"ם"

בית הספר "פלגים" הוא בית ספר ממלכתי לכיתות א'-ו'. בית הספר שוכן בקיבוץ הזורע, הנמצא במועצה האזורית מגידו, והוא קולט תלמידים משבעה קיבוצים ומושבים בפאתי עמק יזרעאל.

בית הספר הוקם בשנת 1990 כבית ספר קיבוצי מקומי בקיבוץ הזורע, שהתחנכו בו ילדי הקיבוץ (אז כ־60 תלמידים) בשש כיתות - כיתה אחת בכל שכבה. עם השנים הוחלט להקים בית ספר אזורי בעבור ארבעה קיבוצים: הזורע, משמר העמק, מגידו וגבעת עוז. לאחר דיונים רבים בנושא, הוחלט שבית הספר ימשיך לפעול בקיבוץ הזורע ויישא את השם "פלגים", לציון הקרבה לנחלי האזור ולנחל השופט הזורם סמוך מאוד לבית הספר.

מספר התלמידים בכל כיתה הוגבל תחילה ל־25, ודרך הלימוד התבססה על גישת הלימוד הנושאי שהייתה נהוגה במרבית קיבוצי השומר הצעיר. צוות בית הספר התבסס על מחנכים חברי הקיבוצים. לפחות פעם בשבוע התקיים יום טיול או סיור בסביבה הקרובה והלמידה התרחשה בתוך הסביבה הטבעית ובקשר הדוק עם הקהילה. עם השנים הצטרפו לבית הספר גם ילדי יוקנעם המושבה ומושב היוגב, בצעד שנחשב בזמנו לחריג וייחודי.

עם התרחבותו של מושב מדרך עוז, הוחלט שגם ילדי מושב זה יצטרפו לבית הספר, והוא הפך לבית ספר אזורי המכיל תלמידים משבעה יישובים.

בבית הספר פועלת כיתת "קרן אור", כיתה מחוזית מותאמת לילדים בעלי שיתוק מוחין (cp). תלמידי "קרן אור" משולבים שילוב מלא בפעילויות בית הספר ומהווים חלק בלתי נפרד מקהילת הלומדים. ניתן דגש על פיתוח סובלנות, סבלנות, הכרה ברבגוניות בחברה הישראלית וקבלה בלי שיפוטיות.

בית הספר מוביל את תלמידיו להישגים ולמצוינות הן בפדגוגיה הן באקלים החינוכי. מנהיגות בית הספר רואה חשיבות עליונה בשיתופי פעולה ובקשר עם הקהילה: הלומדים בבית הספר פועלים בתוך הסביבה הטבעית; הם מקיימים סיורים ופעילויות שונות באזור הקרוב ונעזרים במומחים ובחברי הקהילה, כחלק בלתי נפרד מתוכנית הלימודים ומצוות בית הספר. בבית הספר פועלים מתנדבים רבים מהקהילה, המהווים נדבך חשוב במערך המענים הייחודיים לצרכים השונים של אוכלוסיית הלומדים.

קהילת ההורים שותפה מלאה בפעילויות השונות, בתכנון סביבת בית הספר ומרחבי הלמידה ובתהליכי חשיבה ופיתוח.

(חדשנות, יצירתיות, יציאה מהקופסה). הקהילה פועלת בהתנדבות ובאופן סדיר בשעות הערב ובמהלך החופשות. צוות מורים לחיי"ם לומד ובוחן מגוון דרכים ואפשרויות ללמידה מהארץ ומהעולם ויוצר מודלים דינמיים, ייחודיים ומותאמים לקהילת הלומדים בבית הספר. דרך הלמידה של הצוות היא אקלקטית, עצמאית ואוטוידקטית. במסגרת החדשנות הפדגוגית הצוות שם דגש על אחריות ללמידה עצמאית תוך התנסות במיומנויות חקר, למידה שיתופית ופיתוח חשיבה מסדר גבוה.

בשנת הלימודים תשע"ט, צוות מורים לחיי"ם פיתח והעביר השתלמות בית ספרית, אשר כללה חשיפה של כלל המחנכים בבית הספר לעקרונות ולמתודות הייחודיים שפותחו ומתן כלים להתנסות, הטמעה ויישום. כיום כל הכיתות בבית הספר פועלות על סמך המודלים החדשניים שנוצרו בקהילה הלומדת, תוך מתן מענה פרטני ותהליכי ליווי וחונכות אישיים למחנכי הכיתות ולמורים המקצועיים.

סביבות הלימוד והחינוך בכיתות ובמרחבי בית הספר עוצבו ונבנו בהלימה לפדגוגיה החדשנית. הן מהוות בסיס נוח לדרכי עבודה מגוונות, המאפשרות פיתוח כישורים אישיים וחברתיים שונים.

בית הספר מזמן לתלמידיו תוכניות לימודים מעשירות וייחודיות, המשלבות למידת חקר חוץ כיתתית וחוץ בית ספרית לצד פעילויות חברתיות ערכיות. הצוות מעניק ללומדים יחס אישי והכוונה, מתוך אמונה שאלה יובילו את הלומדים להצלחה ולמימוש אישי.

בית הספר אהל שילה בנים

שילה

נימוקי הפרס

לצוות ולמנהל מר רפאל ממן

- על חינוך על פי ערכי "חֲנוּךְ לנער על פי דרכו", המאפשר לכל תלמיד המעוניין להצטרף למשפחת בית החינוך למצוא את מקומו ולהביא לידי ביטוי את כישוריו.
- על שילוב תלמידים מכל קשת היכולות והצרכים, ועל מתן מענה ייחודי גם למצטיינים ולבעלי כישורים במגוון מסלולים התפורים למידת התלמיד.
- על עידוד צוות המורים ליזום ולפתח תוכניות חינוך ייחודיות ועל התמיכה בהן; על הפעלתן של מגוון תוכניות מקצועיות, עשירות ומעמיקות, על מנת שכל תלמיד יוכל להרחיב את ידיעותיו ויכולותיו ממקום שליבו חפץ.

המנהל: רפאל ממן

המפקח: יוסי שינובר

דרגות הכיתה: א'-ח'

המחוז: ירושלים

מספר התלמידים: 660

בית הספר אהל שילה בנים

בית הספר "אהל שילה" בנים נוסד לפני כ־38 שנים ביישוב שילה שבחבל בנימין על מנת לתת מענה לתלמידי היישוב. כיום הוא מונה כ־670 תלמידים בכיתות א'–ח'.

לפני כ־15 שנים, עם גידול האוכלוסייה באזור, נפתחו בתי ספר נוספים ותלמודי תורה שהיוו יעד למשיכה לתלמידים רבים ששאפו להעמקה תורנית. אוכלוסיית בית הספר הצטמצמה משמעותית והוא עמד בפני סגירה. בתהליך הבראה ארוך שנים, אשר כלל חידוד החזון החינוכי ומטרות בית הספר, יצירת מנגנוני עבודה יעילים והכנסת שיטת "ברקאי" – שנתנה מענה הולם ללימודי הקודש בתלמודי התורה – עלה המוסד על דרך המלך והפך עם השנים לבית הספר האזורי הגדול בבנימין, הקולט אליו תלמידים מ־30 יישובים מבנימין והשומרון.

בית הספר חרת על דגלו את ערכי "חֲנוּךְ לנער על פי דרכו" והוא מאפשר לכל תלמיד המעוניין להצטרף למשפחת "אהל שילה" בנים למצוא את מקומו ולהביא לידי ביטוי את כישוריו.

בבית הספר פועלות שמונה כיתות מקדמות המשתלבות בכיתות האם ו־30 תלמידים דיפרנציאליים מקבלים סיוע בכיתות האם. האוכלוסייה ב"אהל שילה" מגוונת: לומדים בו תלמידים מבתיים תורניים ותלמידים ממשפחות מסורתיות, עולים חדשים, תלמידים מצטיינים המשלבים לימודים בבית ספר למחוננים ותלמידים מצטיינים המקבלים מענים מגוונים בתוכניות מצוינות בתוך בית הספר. תלמידים הנמשכים לעבודת כפיים ומחוברים לחי ולאדמה לומדים לצד תלמידים שוחרי ידע השואפים

להתמקצע בתחומי המדעים והטכנולוגיה, ולצד תלמידים בעלי נפש אומנותית המביאים לידי ביטוי את תחומי האומנות הפלסטית, הנגרות, הנגינה והשירה ועוד ועוד. כל אלה יוצרים פסיפס ייחודי ומגוון.

על פי חזון בית הספר – "מעלין בקודש". הצוות דוגל בחינוך לאמונה בקב"ה, לאהבת ה', ליראת שמיים ולחיי תורה ומצוות.

בית הספר הוא כמשפחה בעבור כל הבאים בשעריו. הצוות החינוכי חם, מסור ואוהב, ומאפשר מרחב לצמיחה והתפתחות.

בית הספר דוגל ב"מיצוינות" (מיצוי ומצוינות), על פי האמונה כי "לכל תלמיד ניגון מיוחד משלו". הצוות החינוכי מוביל את התלמידים לגילוי כוחותיהם ופיתוחם, מאפשר מסגרות העשרה מגוונות ומקדם למידה משמעותית, חדות הדעת ומצוינות.

צוות החינוך מגוון ומגיע מרקעים שונים ומחתך גילים מגוון: פרחי הוראה לצד מורים מיומנים ומקצועיים, כוחות סיוע ומדריכים חינוכיים, צוות פרא־דפואי ומורים מתחומי החינוך המיוחד. כולם עובדים בהרמוניה ובשיתוף, מקיימים למידת עמיתים ויוזמים ומובילים פרויקטים ייחודיים מתוך חדות יצירה ותחושת משפחה.

בבית הספר נבנה מנגנון המאפשר לכל מורה להציע "יוזמה חינוכית" אשר זוכה לתקציב בית הספר ואשר יוצאת לדרך בהובלת המורה. התהליך מאפשר לכל מורה לחלום ולהגשים, להוביל ולהביא לידי ביטוי את כישוריו הייחודיים. היוזמות והשאיפה לחדשנות מולידים "מסורת

- מדע וטכנולוגיה: אחת ממטרות בית הספר היא להכשיר את התלמידים לחיים בחברה תקשורתית ועתירת מידע, כך שיוכלו להפיק תועלת מן המידע הנגיש להם באופן בטוח. כמו כן, ישנה מטרה לפתח אצל התלמידים יכולות יזמות, אינטגרציית ידע ויצירתיות באמצעות הכלים הדיגיטליים החדשניים. תוכניות ייחודיות הפועלות בבית הספר בתחומים אלו: רובוטיקה, רחפנאות, אֶן־דֶאֶיֶנו, תכנות.
- אנגלית בחוויה: בזכות למידת אנגלית מגוונת, המשלבת משחק וחוויה, חלה עלייה דרמטית בציונים ובשביעות רצון התלמידים מן המקצוע.
- מערכת תגבור תורני והעשרה לימודית: בית הספר מציע יום לימודים ארוך לבחירה המאפשר העשרה בתחומי הקודש, המדעים, ארץ ישראל, מתמטיקה ומגוון חוגים (קראטה, כדורסל, בובנאות, כדורגל, אומנות, נגרות, מוזיקה ועוד). התגבור נותן מענה להורים ולילדים, ומחזק את הכישרים והקשרים החברתיים.
- פרויקט המא"ה - מנהיגות, אחריות, התנדבות: בבית הספר פועל מערך חונכויות של שכבת ח' הבוגרת לכלל התלמידים. התלמידים הבוגרים יוזמים ומפעילים פעילויות רבות ומגוונות לאורך השנה. הם יוצרים קשר של "אחים בוגרים" עם התלמידים הצעירים, מהווים דוגמה ומנותבים לאפיקים חיוביים של אחריות והתנדבות למען כלל התלמידים. הפרויקט תרם ליצירת אקלים חיובי, מוגנות ותחושת שייכות. במסגרת הפרויקט מופעל גם בית המדרש "אשרי האיש" (על שם חבר צוות שנפטר) ובו נערך לימוד עצמאי של חברותות בין תלמידים צעירים ובוגרים.
- של התחדשות": מסורת רבת שנים לצד התחדשות מתמדת בתחומי הפדגוגיה והאקלים החינוכי. במוסד מתקיימות יוזמות ופעילויות ייחודיות, בהן אלה:
 - תוכנית מוכשרים: התוכנית, הפועלת זו השנה הרביעית, נותנת מענה למצטיינים שאינם מחוננים בתוך כותלי בית הספר בתחומי דעת מגוונים - מחשבים, אומנות, חינוך גופני ועוד. מטרת התוכנית לפתח את כושר החשיבה, היצירה והלימוד העצמי של התלמידים. הלמידה מעודדת מעורבות חברתית ומעשירה את חוויית הלומד.
 - תוכנית "מרחבים": תוכנית ייחודית הנותנת מענה לתלמידים בעלי צרכים רגשיים או לימודיים המשולבים בכיתות הרגילות. הילדים יוצאים ליום למידה מגוון בחוות הסוסים בגבעת הראל, שם הם נהנים מלימודי רכיבה וממרחב רגשי ולימודי, בליווי צוות בית הספר, הכולל מרפאות בעיסוק ומרפאות רגשיות. בתוכנית משולבים כ־50 תלמידים.
 - בית ספר מקדם אומנויות: בבית הספר פועלת תוכנית העשרה רחבה הכוללת לימודי אומנות פלסטית, דרמה ומוזיקה - נגינה ושירה במקהלה. הצוות מאמין ומרגיש כי האומנות מחזקת חוויות הצלחה בקרב תלמידים בעלי סגנונות למידה ייחודיים, ובמקביל תומכת בבעלי כישרון בולט בתחומי האומנות השונים ומסייעת בפיתוחו. החינוך לאומנות מפתח את התלמידים בהיבטים ערכיים, חברתיים ותרבותיים וכן בהיבטים קוגניטיביים ורגשיים. על פעולותיו בתחום זה זכה בית הספר בפרס חינוך מחוזי - קידום אומניות ותרבות - לשנת תשע"ח.

בית הספר נתיבות יורם

בצאלל 35, באר שבע

נימוקי הפרס

לצוות ולמנהלת הגב' נורית צרפתי

- על יישומה המיטבי של התפיסה המציבה את התלמיד במרכז, בשילוב עם עידוד וטיפוח המורים וצוות ההוראה, המהווים את ההון האנושי הארגוני.
- על מיצובו של בית הספר בהקשרו הסביבתי ועל הנכונות לפרוץ את גבולות בית הספר ולהתחבר לקהילה - כמעשה חינוכי, תרבותי וחברתי.
- על קידום עקבי ומקצועי של תחומי המוזיקה ושילובם במעשה החינוכי במגוון מסלולים; על הכלת תלמידים בעלי צרכים מיוחדים ועל פיתוח מנהיגות צעירה ומחויבת לשינוי מקרב התלמידים.

המנהלת: נורית צרפתי

המפקחת: בת עמי לגמן

דרגות הכיתה: א'-ו'

המחוז: דרום

מספר התלמידים: 569

בית הספר נתיבות יורם

לחינוך הרגיל והמוזיקלי; מדידה והערכה רציפה של הישגי המורים והלומדים, קיום שגרות של שיתוף בידע וקידום הוראה באמצעות תצפיות ושיח פדגוגי. בית הספר מעודד מעבר מעבודה אוטונומית לעבודה שיתופית ומפתח את תודעת האחריות המשותפת לכלל התלמידים. המטרה היא יצירת תרבות שיש בה אמון ופתיחות, והכרה במאמץ ובהישגים של הצוותים.

לצד מיצובו של בית הספר כמוסד קהילתי, הצוות המוביל רואה במוזיקה מוקד אומנותי פדגוגי. סיפור ההצלחה של בית הספר נטוע בנופים ובמבנים שבשכונה, והוא מתחיל ביום שבו החליט הצוות לפרוץ את גבולות בית הספר ולהתחבר לקהילה, כמעשה חינוכי, תרבותי וחברתי.

המושג "חינוך מוזיקלי" יוצר את הרושם שעיקר הלמידה ממוקדת במוזיקה, אולם למעשה הוא נוגע בכל תחומי החיים ומשמש דגם מוצלח לחינוך כללי על היבטיו השונים. מעבר לחוויה התרבותית יש בכוחה של המוזיקה לעודד ולזמן סיטואציות שבהן יצטרכו התלמידים לטייב ולנתח את בחירותיהם באמצעות שיח מודע, מעודד, מעצים ומחנך.

ללימודי המוזיקה ישנן השלכות אף על האופן שהמורה תופס את התלמיד. שיעורי המוזיקה חושפים נקודות חוזק, מעצימים את התלמיד בסביבתו ומגבירים את תחושת הביטחון, המסוגלות והאמונה העצמית.

בית הספר "נתיבות יורם" הוא בית ספר יסודי על-אזורי ללימודי המוזיקה. בבית הספר 21 כיתות, מהן שלוש כיתות רב-גיליות ללקויי למידה. בית הספר רואה את תפקידו המרכזי בהגבהת החלום בעבור תלמידיו ובשבירת התלות בין רקע סוציו-אקונומי להישגים, וזאת סביב שתי מטרות גרעין: חינוך ולמידה.

שלושת העוגנים המהווים את ליבת המעשה החינוכי של בית הספר הם החינוך הכולל, החינוך המשלב והחינוך המוזיקלי. הצוות מאמין כי בית הספר היסודי מהווה בסיס לצמיחת הדור הצעיר ולמימוש יכולותיו לטובתו ולטובת החברה כולה. השינוי שבית הספר מחולל חורג אל מעבר לגבולותיו ומחלחל אל הקהילה במעגל הראשון ואל החברה כולה במעגל הרחב יותר.

הסיפור של בית הספר הוא סיפורה של קהילת מורים שבחרה לקחת מושגים כמו אמונה, אחריות והזדמנות ולהפיח בהם רוח ותקווה. הצוות הוא קהילה מקצועית הרואה בעבודת החינוך משימה לאומית.

לצד התפיסה הרואה את הילד במרכז, בית הספר בחר לראות במורים את ההון האנושי ולהציב גם אותם במרכז. בבית הספר אנשי צוות מומחים ממגוון תחומים; הידע שלהם מהווה נכס אסטרטגי: הודות להפיכת הידע האישי לארגוני שומר הארגון כולו על יתרונו היחסי.

המנהיגות הבית ספרית פיתחה מנגנונים המקדמים מומחיות, ובהם: עבודה שיתופית בין מערך החינוך המיוחד

תלמידי בית הספר; קונצרט שנתי; שירת המקהלה - בבית הספר שני גופי ביצוע; מחזמר - חשיפה למחזות זמר קלסיים; כנס מקהלות וכנס כיתות קאמריות.

בית הספר מאמין בפיתוח מנהיגות צעירה בקרב תלמידיו מתוך תפיסת האחראיות לעיצוב עתידה של החברה. אמונתו של בית הספר היא "כל אחד יכול להיות מנהיג"; על בסיס זה מופעלות מסגרות מנהיגות ייחודיות, כגון מנהיגות צעירה, מועצת תלמידים ומנהיגות יזמית מדעית טכנולוגית. המנהיגות הצעירה מחויבת לשינוי. לצד פיתוח מעורבות חברתית המעודדת יזמות חברתית מושם דגש על שוויון והגברת זיקתן של התלמידות למדע ולטכנולוגיה. נוסף על כך, בוגרי בית הספר זוכים להשתלב במסגרות עירוניות המעודדות מצוינות והצטיינות.

לצד כל אלה, בית הספר בחר בתוכנית לעידוד קריאה בקרב התלמידים. התוכנית מלווה באמצעים טכנולוגיים דיגיטליים, שילוב המעורר סקרנות ומוטיבציה.

בית הספר רואה בהורים שותפים מלאים. הקשר הנבנה עימם מושתת על היוועצות ובניית שותפות פורייה בקבלת ההחלטות.

התלמידים נהנים מתוכנית מוזיקלית עשירה הכוללת לימודי תאוריה, פיתוח שמיעה והאזנה, שירה ופיתוח קול, וכן נגינה על כלים שונים. בית הספר יוזם שותפויות חינוכיות ופועל בקשר הדוק עם מוסדות בשכונה כמו הקונסרבטוריון, הסינפוניטה והמשכן לאומנויות הבמה.

בבית הספר הצטבר ידע וניסיון מקצועי רב בהכלת תלמידים בעלי צרכים מיוחדים, והתפתחה תרבות עבודה הכוללת שיח מקצועי ורפלקטיבי. קיימים מנגנונים לאיסוף נתונים ומידע לצד הקצאת משאבים ומענים מקצועיים. בשגרת בית הספר משולבים התלמידים שילוב משמעותי התורם לצמצום הפערים ולהגברת תחושת השייכות.

בית הספר רואה בקיומו של אקלים מיטבי ובתחושת המוגנות של תלמידיו מרכיב מרכזי בהווייתו של המעשה החינוכי. באמצעות השיח המשמעותי - יצירת קשר אישי, ותפיסת אנשי הצוות כ"בוגרים משמעותיים" בעולמם של התלמידים - בית הספר מייצר אווירה של הכלה, אמפתיה וכבוד הדדי.

בית הספר מפתח מודלים של מעורבות חברתית-קהילתית תוך הבטחת ליווי לתלמידים ויצירת תנאים להעצמה ולצמיחה אישית. ברוח בית הספר נתפסת הנגינה כביטוי לנתינה "ממני אל הקהילה". הילד המשקיע בתהליכי הלמידה והתרגול, המתגבר על המשבר והתסכול, מגיע לכדי תוצר הרמוני ושלם, שאותו הוא מגיש לקהילה מתוך ליבו באהבה והנאה. בין התוצרים המוזיקליים אפשר למנות את אלה: קונצרט גן - הרכב נגנים מבית הספר יוצא לגנים ומקיים פעילות לימודית וחוייתית, שבמהלכה לומדים הילדים על הכלים השונים וזוכים לקונצרט מאת

חטיבת הביניים אדיגה

כפר כנא

נימוקי הפרס

לצוות ולמנהלת הגב' גאולה אביב

- על חינוכה של קהילה ייחודית על פי ערכיה ועל פי אמונתה ומסורתה, תוך היכרות ושותפות עם ההקשר התרבותי הכללי-ישראלי וחינוך לאזרחות טובה ולתרומה לקהילה.
- על ראיית מוסד החינוך בהקשרו הסביבתי ועל היותו של בית הספר בית מזמין ופתוח לכלל הקהילה - בלמידה, בהוראה, בהדרכה ובתמיכה.
- על הנכונות לעודד קבלת אחריות וליצור שינוי תודעתי ביחס אל הסביבה ואל ערכי השמירה עליה; על חינוך לערכים באמצעות שיח והידברות ומתוך יישומן של שיטות חינוך חדשניות ופורצות דרך.

המנהלת: גאולה אביב

המפקחות:
מירה יובל ועדנה גולדשמיט

דרגות הכיתה: ז'-ט'

המחוז: התיישבותי

מס' התלמידים: 130

חטיבת הביניים אדיגה

הצוות מקפיד על דרכי הערכה מגוונות, תוך שימת דגש על התהליך ולא רק על התוצר, זאת מתוך תפיסה כי על ההערכה להיות מעצבת ולא רק מסכמת.

בבית הספר מופעלת תוכנית חברתית ערכית ששמה דגש על העצמת הפרט וחינוך לאזרחות טובה ולתרומה לקהילה. כל זה מתאפשר בזכות השיח המתמיד עם התלמידים, עם ההורים ועם הקהילה.

הצוות צועד בדרכים חדשניות להקניית ידע, כלים ומיומנויות למידה ועבודה. המורים מזמנים לתלמידים מגוון סביבות למידה ועבודה והתנסות בכלים טכנולוגיים. העשייה במוסד מבוססת על ערך המצוינות, לקידום הפרט צעד אחר צעד, בליווי תמיכה מקצועית, אישית וקבוצתית. הלמידה מבוססת על בניית תוכנית יעדים אישית ועל זיהוי ופיתוח נקודות החוזק של כל לומד. לשם כך נבנתה תוכנית המקדמת את הפרט למיצוי יכולותיו, שראשיתה מיפוי הוליסטי של כל תלמידי בית הספר, והמשכה בבניית תוכניות אישיות שייתנו מענה לתלמידים על כל רצף היכולות. הצוות מקיים תהליכי בקרה והערכה מעצבת במגוון נקודות זמן במהלך השנה.

החטיבה מהווה בית גם בעבור הקהילה שבה היא נמצאת; היא משלימה את בתי הכפר ומזמינה את הקהילה אליה, ללמידה, להוראה, להדרכה ולתמיכה. העשייה המשותפת מניבה מיזמים חדשניים המאפשרים לחזק את הלומדים

חטיבת הביניים "אדיגה" ממוקמת ביישוב הצ'רקסי כפר כמה שבגליל התחתון. בית הספר נוסד בשנת 1997 למרות המספר המצומצם של התלמידים ומתוך הבנה שהמיעוט האדיגאי מעוניין להביא את בניו ובנותיו להישגים לימודיים גבוהים ולהשתלב בחברה הישראלית, ובד בבד מעוניין לשמור ככל שניתן על התרבות הצ'רקסית, על המורשת ועל הדת.

תלמידי החטיבה לומדים ארבע שפות ברמת שפת אם: צ'רקסית, עברית, ערבית ואנגלית.

בית הספר מחנך את תלמידיו להיות בני אדם ערכיים המתחנכים על פי ערכי התרבות הצ'רקסית והדת המוסלמית וחיים בחברה הישראלית. הצוות מחנך לאחריות אישית ולעצמאות בלמידה, פועל להעצמת הפרט והקבוצה ומעודד תרומה לקהילה ושמירה על הסביבה.

בית הספר מחנך את תלמידיו לשאיפה למצוינות בתחום הלימודים, בספורט ובתרומה לקהילה ולמדינה. השאיפה למצוינות באה לידי ביטוי בפעילות המגוונת בבית הספר ומחוצה לו ובהצבת סטנדרטים גבוהים, החל בפיתוח מקצועי של הצוות לרמת למידה שתעלה בקנה אחד עם דרישות המאה ה-21 ועד לשימוש באסטרטגיות הוראה מגוונות שייתנו ביטוי לשונות של התלמידים ויסייעו במיצוי הפוטנציאל האישי של כל אחד מהם.

כל תלמיד בבית הספר חבר בוועדה שבמסגרתה הוא נוטל חלק פעיל למען קהילת בית הספר ולמען קהילת הכפר.

בבית הספר נערכת "למידה בתנועה" - למידה בשיטת OCO. בתוכנית חלוצית זו, שהחטיבה מפתחת בהנחיית הד"ר מרק ורטהיים מייסד השיטה, התלמידים לומדים במרחבי למידה המשלבים **תנועה** במנחים שונים בארבע תחנות: למידה עצמית, למידה קבוצתית, למידה עצמית בשילוב טכנולוגיה ולמידה בשילוב עזרים ותנועה.

ההתקדמות בחקר המוח בשנים האחרונות מחד וההבנה שבגלל השתלטות המסכים על חיי הנוער הם נעים פחות במרחב מאידך הביאו את הצוות לפתח דרך הוראה בתנועה - "נעים ללמוד" - למידה תוך כדי תנועה קואורדינטיבית. התנועה עוזרת לריכוז, לזיכרון, לשיפור הדימוי העצמי ועוד. בית הספר מאמין כי מי שרוצה להצליח בעולם העתידי חייב להיות יצירתי. המורים מלמדים לא מה ללמוד, אלא איך ללמוד.

מבחינה פדגוגית, הותאמו דרכי ההוראה בתחומי הדעת השונים והן מבוססות על תנועה. נכתבת תוכנית לימודים בית ספרית ללמידה במרחבי ההפעלה, והתלמידים לומדים במנחי למידה שונים (שלושה גבהים) באופן עצמאי, בזוגות ובקבוצות, באמצעות תנועה ועזרי למידה. מבחינה ארגונית, פותחו סביבות למידה המאפשרות תנועה, נוסחו נהלים חדשים למרחבי הלמידה בתנועה, ומתבצע ניהול הידע והלמידה הרפלקטיבית של הצוות מתוך ההתנסות שלהם. קיימת גמישות מערכתית המאפשרת שיעורים במרחבי התנועה (שיעורים כפולים, ימי שיא ועוד), ונערכות השתלמויות בית ספריות אינטנסיביות תוך ליווי מקצועי.

ואת הקהילה. אנשים מהקהילה מגיעים בהתנדבות להעביר לתלמידים קורסים כמו רובוטיקה, הישרדות, ו"מרעיון למוצר" - קורסים המעודדים יצירתיות וחשיבה מחוץ לקופסה.

הגורם המארגן של בית הספר הוא חינוך לערכים באמצעות שיח והידברות. החינוך הערכי בא לידי ביטוי בהוראה ובפעילות הענפה של בית הספר לאור ערך המצוינות.

בבית הספר מופעלת תוכנית מס"ע - מורשת, סיפור אישי, ערכים. התוכנית, שגובשה בידי צוות המורים, עיקרה חשיפה לעסקטים מן המקורות הצ'רקסיים ולדמויות מופת מהתרבות הצ'רקסית מחד ומהתרבות הישראלית מאידך, בתחומים שונים, ובהקשר לערכי המצוינות, הנתונה שיתוף הפעולה ועוד. מטרת התוכנית להבין מהן אבני היסוד שעליהן בנויה חברה מתוקנת, הדואגת לחבריה. הילד מתכנן יחד עם חבריו תוכנית פעולה התנדבותית מתחילת התהליך ועד סופו, ובונה את סולם הערכים האישי שלו.

המוסד הוא בית ספר ירוק מתמיד. הצוות המוביל בנה מודל המבוסס על עקרונות למידה על אודות הסביבה, יישום אורח חיים מקיים, ופעילות תלמידים המקדמת שינוי בתודעה ובהתנהגות הקהילה כלפי סביבתה. הפעלת התוכנית יוצרת זיקה בין התלמיד למקום מגוריו, מצמצמת את כמיות הפסולת והלכלוך בבית הספר, וכערך מוסף אף יוצרת רווחים כספיים מחוק הפיקדון. מעל הכול, התוכנית מגבירה את המודעות הסביבתית של הלומד.

תיכון הראשונים

הרב קוק 30, הרצליה

נימוקי הפרס

לצוות ולמנהלת הגב' סיגל דוד

- על השאיפה לקידום הישגים לימודיים ברמה גבוהה, בד בבד עם תרבות של מצוינות חברתית, תרבות של הקשבה, חשיבה יצירתית ומעורבות.
- על טיפוחם וקידומם של צוותי ההוראה, מתוך האמונה כי חוסנו של בית הספר נובע ישירות מאיכותו של כוח ההוראה; על הפעלתו של צוות מסוד ומגובש, הפועל מתוך תחושת שליחות ואהבה ומעורר הערכה רבה בקרב התלמידים.
- על השאיפה המתמדת לעמוד בחזית הפדגוגיה והחינוך ועל השותפות בכל מיזם חינוכי; על הקניית ערכי המעורבות, היזמות והמנהיגות ועל חינוך לאחריות אישית, חברתית ולאומית.

המנהלת: סיגל דוד

המפקחת: מירית שפירא

דרגות הכיתה: י-י"ב

המחוז: תל אביב

מס' התלמידים: 873

תיכון הראשונים

שחוסנו של בית הספר נובע ישירות מאיכותו של כוח ההוראה.

בבית הספר 116 מורים, שבעה תומכי הוראה, שלוש פסיכולוגיות ושנים-עשר עובדי מנהלה. כל הצוותים עובדים בסביבה תומכת ומקדמת המקיימת מסגרות למידה קבועות לשיפור המסוגלות.

בבית הספר לומדים 873 תלמידים, בכיתות י' עד י"ב. ייחודיותו של בית הספר בכך שהוא נותן מקום ומענה אישי וייחודי לכל תלמיד. מסלולי הלימוד כוללים כיתות חינוך מיוחד, כיתות מחוננים, כיתות מב"ר, כיתות אתגר, כיתות עיוניות ותוכניות לתלמידים מצטיינים. בכל המסלולים, ההוראה והלמידה נשענות על "ארגז כלים" של מיומנויות הנדרשות לבוגר בן המאה ה-21, תוך שיתוף פעולה עם מוסדות אקדמיים, עם חברות תעשייה ועם שורה של ארגונים בקהילה.

הצוות החינוכי רואה כל תלמיד בהקשרו הייחודי, לא מוותר על שום תלמיד ולא נותן לתלמיד לוותר לעצמו. לכל תלמיד נתפרת חליפה אישית על פי צרכיו ויכולותיו, תוכנית אישית (מערכת לימודים ותגבורים) המותאמת לתלמיד בהתאם למקום שבו הוא נמצא; תוכנית המתייחסת לחלומות ולשאיפות שלו, ומותאמת למגוון האילוצים והאתגרים הניצבים בפניו.

תיכון הראשונים הוא התיכון הוותיק בעיר הרצליה ולו מסורת מפוארת של עשייה חינוכית ערכית למען תלמידי העיר הרצליה. בית הספר נוסד בשנת 1949, וב-1955 עבר למבנה הנוכחי.

לתיכון הראשונים מסורת של מצוינות, מעורבות וחדשנות. הוא נחשב למבוקש בעיר, בעיקר בזכות הדגש הניתן בו על העשייה בתחום החינוך החברתי-ערכי לצד קידום הישגים לימודיים ברמה גבוהה מאוד. בית הספר מקיים תרבות של מצוינות אישית, חברתית ולימודית, תרבות של הקשבה, מטפח למידה רבת-תחומית, חשיבה יצירתית ומעורבות, ומאפשר לתלמידיו לפעול באופן אוטונומי, להתפתח כל העת בתחום האינטלקטואלי, הרגשי והחברתי ולגבש השקפת עולם תוך בחירה מושכלת.

הצוות החינוכי הוא צוות מסור ומגובש הפועל מתוך תחושת שליחות ואהבה, ומעורר הערכה רבה בקרב התלמידים. הצוות מקצוען ומיומן, בעל רצון עז להיות רלוונטי לתלמיד. עבודת הצוות מובילה לחדשנות ולפיתוח תוכניות ייחודיות. על פי התפיסה הפדגוגית של בית הספר, המחנך הוא מבוגר משמעותי המלווה את התלמיד בדיאלוג מתמיד שמטרתו לטפח חוסן רגשי, תחושת ערך עצמי ומסוגלות אישית. הנהלת בית הספר שמה לה למטרה לקלוט באופן מיטבי עובדי הוראה חדשים ולפתח ולטפח את כוח ההוראה הקיים. הדבר נעשה מתוך ידיעה

צוות בית הספר ותלמידיו זכו בשלוש השנים האחרונות להוקרה ולהערכה על העשייה החינוכית יוצאת הדופן המתרחשת בבית הספר. בין היתר, בית הספר זכה בהוקרה של משרד החינוך כתיכון מצטיין בהישגיו הלימודיים, החברתיים והערכיים, בפרס קליטה מיטבית של מורים חדשים, בפרס הקרן ליוזמות חינוכיות על יזמות תלמידים, באות נשיא המדינה לרגל שבעים שנות חינוך - לרכז הביולוגיה, באות חלוצת המגדר למורה למגדר ובאות תוכנית ייחודית מצטיינת לתוכנית במנהל עסקים.

בית הספר שואף לעמוד בחזית הפדגוגיה והחינוך. הוא ראשון להשתתף בכל מיזם חינוכי, ואף יוזם ומקיים תוכניות ייחודיות. בית הספר מקדם יזמות ואקטיביזם של תלמידים ומורים מתוך הנחה שאנשים הפועלים מהמקום הרלוונטי להם הופכים את העשייה למשמעותית הרבה יותר בעבורם.

בתיכון הראשונים מגוון רב של מקצועות בחירה ומגמות לימוד. כל תלמיד בוחר שני מקצועות מורחבים ברמה של חמש יחידות לימוד לתעודת בגרות איכותית. בית הספר מעודד את התלמידים לשלב מקצועות מתחומי דעת שונים ומאפשר לכל תלמיד להתאים לעצמו את ההרכב ההולם את כישוריו ואת נטיותיו.

בית הספר מחנך את תלמידיו למעורבות, ליזמות ולמנהיגות, לאחריות אישית חברתית-לאומית, לאהבת הארץ ולמעורבות בקהילה, ומעודד את תלמידיו לקחת חלק פעיל בתנועות נוער. בבית הספר פועלת מועצת תלמידים מעורבת ויוזמת הפועלת לרווחת התלמידים, והנהגת הורים שותפה ומעורבת.

תיכון טכנולוגי נעמת השרון

שמעון הצדיק 41, הוד השרון

נימוקי הפרס

לצוות ולמנהלת הגב' נסיה בועז

- על קבלת האחריות להעניק למוסד הזדמנות לצמיחה ולשינוי התרבות והשפה הארגונית, מתוך תפיסה ואמונה שמוסד החינוך הוא בבסיסו "בית של אהבה".
- על יצירתה של מעטפת הוליסטית המושתתת על תוכניות ייחודיות המותאמות לאוכלוסיית בית הספר, ועל בניית תוכניות פורצות דרך להעלאת ערכם של הנתנה, המעורבות החברתית והשירות המשמעותי.
- על יצירתו של אקלים חינוכי מיטבי בזכות המעטפת החינוכית המקבלת את התלמידים באהבה ותומכת בהם במהלך כל יום הלימודים וגם אחריו, ועל חיזוק הקשר עם ההורים כחלק מן המעשה החינוכי.

המנהלת: נסיה בועז

המפקחת: יעל ברקול

דרגות הכיתות: י'-י"ב

המחוז: מרכז

מספר התלמידים: 160

תיכון טכנולוגי נעמת השרון

תיכון נעמת "השרון" הוא מרכז חינוך טכנולוגי השייך לרשת החינוך נעמת. "השרון" הוא בית ספר אזורי הקולט אליו תלמידים מכ־30 יישובים. בית הספר נוסד בשנת 1973 בכפר סבא כתיכון מקצועי לנערות ולמדו בו מטפלות לגיל הרך. בשנת 1989 הועבר בית הספר למשכנו החדש בהוד השרון, בשכונת מגורים כפרית ושקטה. לאחר המעבר נפתחה בבית הספר מגמה נוספת - אופנה ותלבושות.

ב־1997 הגדיר משרד החינוך את בית הספר תיכון טכנולוגי. לפני חמש שנים, ממקום של סכנת סגירה, ניצל בית הספר - בהובלתה של המנהלת החדשה נסיה בועז.

צוות ההובלה קיבל עליו להעניק למוסד הזדמנות לצמיחה ולשינוי התרבות והשפה הארגונית. ממקום של מניעת נשירה בלבד שונתה מטרת העל של בית הספר להשגת תעודות משמעותיות, והיעד המרכזי הוא תעודת בגרות מלאה - להבדיל מהמצב הקודם ומן המצב הקיים במוסדות דומים. לבית הספר נטבע המוטו "בית של אהבה".

כיום, בשנת הלימודים תשע"ט, בית הספר מונה כ־160 תלמידים במגמות טכנולוגיות - אומניות העיצוב, פרסום ויחסי ציבור, צילום.

בשל מאפייני בית הספר, פרופיל התלמידים הייחודי ונקודת הפתיחה המתאגרת שממנה הם מגיעים, יצר צוות בית הספר מעטפת הוליסטית ייחודית, המושתתת על תוכניות ייחודיות - פדגוגיות, חברתיות-ערכיות

ורגשיות - בהתאם ל"אני מאמין" המחודש, ותוך פיתוח מקצועי מתמיד של כלל השותפים בתהליך החינוכי.

הדגש בתהליך היה ועודנו חיזוק הקשר עם ההורים, ולצד זה העצמת המורים בכלל וליווי של המורים החדשים בפרט - בתהליך שמוכיח את עצמו.

כמו כן, שימוש בגישות פדגוגיות חדשניות ממקסם את הצלחת התלמידים. בין הגישות: switch learning - יישום גישות פדגוגיות מעולם האקדמיה; שיתוף פעולה עם סמינר הקיבוצים בנקודות מפגש בתוך הכיתות; "הוראה בקו"; מרכז למידה מקביל להוראה, הכולל סוללת מתנדבים.

אלה מקצת הדרכים היצירתיות שצוות בית הספר נעזר בהן על מנת לצמצם פערי ענק, להעניק חוויית לימוד אחרת ומאיימת פחות, ולאפשר לימוד פרטני ככל האפשר. כל זאת תוך מיצוי הצטיינות רב־ממדית על פי האינטליגנציות המרובות של התלמיד, כנדבך במערך ההוליסטי. ולראיה, שיעור הזכאים לבגרות מלאה עלה בתיכון "השרון" בכ־200 אחוזים במהלך חמש שנים.

בתיכון "השרון" ניתן דגש על המישור הרגשי; בדרכים יצירתיות יצר בית הספר מצב שבו קיים מענה כמעט לכל תלמיד, תוך שימוש בכל העומד לרשות המוסד מבית ומחוץ. המטרה העיקרית היא להביא את התלמידים לקו הסיום במצב שבו הם שווים לתלמידים בני גילם לפני

קלה, ואיסוף ומיון מצרכים למשפחות נזקקות לקראת החגים.

שנת תשע"ט הוכרזה כ"שנת מסעות": לראשונה, ובאופן ייחודי בנוף של בתי הספר האחרים, לאחר מאמץ גדול של ארבע שנים הסתיים בהצלחה "מסע ישראלי", מסע פורה ומרתק בן 6 ימים. כמו כן, מדי שנתיים לוקחים התלמידים חלק במשלחת לפולין. ההכנה מקיפה וקפדנית, ועד היום צוינו התלמידים כמשלחת מופתית.

מסע נוסף הוא המסע להעלאת שיעור הגיוס לצה"ל ולשירות משמעותי, בעבור תלמידים שלא ראו ערך בתרומה זו למדינה. זה נעשה באמצעות "צו בצוותא" - סדנאות מיוחדות לקראת הריאיון האישי והבחינות הפסיכו-טכניות. נוסף לכך עוברים התלמידים מסע בעקבות לוחמים, ביקור במיצג חילות בבקו"ם, סדנאות של עמותת "אחרי!", שבוע אימון התנסות בבסיס גדנ"ע, ושבוע שיא להעלאת המוטיבציה לגיוס. נערך מפגש עם נציגי מכינות קדם צבאיות ושירות לאומי, על מנת לתת מענה למגוון התלמידים. מתקיימים מפגשים עם אנשים מעוררי השראה ונציגי חילות, וכן ערב הורים - לרתימת ההורים לתהליך.

במהלך השנה ניתנות סדנאות ייעוץ במגוון של תחומים - החל מסכנות האלכוהול והסמים ועד למיניות ולדילמות בגיל ההתבגרות. כמו כן זוכים התלמידים לסדנת גישור המלמדת אותם בעזרת כלים ישימים לנהל סכסוכים ולפתור אותם בדרכי נועם. הדגש בסדנאות ובמסעות הוא לתת לתלמידים, לעיתים לראשונה בחייהם, להשמיע את קולם האישי.

גיוס. הצוות מדגיש גם את השירות הצבאי כפן נוסף של מעורבות חברתית, שכן זוהי הזדמנות עבור התלמידים להיות בצד הנותן (כפי שיפורט להלן).

בבית הספר שדרות ניהול קבועות הנותנות מענה מקיף לתלמידים ולצוות. צוות ההנהלה והמחנכות נפגש מדי שבוע בליווי המנהלת, הרכות הפדגוגית, היועצת, הרכות החברתית והפסיכותרפיסטיות. נוסף לכך נערכות פגישות שבועיות של המחנכות עם רכות השכבה, ופגישות שבועיות של המורים החדשים.

האקלים החינוכי המיטבי בין כותלי בית הספר מורגש מרגע ההגעה בבוקר; בחוץ ממתנינה המנהלת לתלמידים לברכת בוקר טוב וחיבוק חם. החל מהשומר החייכן והחם בשער ועד אחרון המנקים, דרך צוות המורים האכפתי ואנשי המנהלה הדואגים לכל מחסורם - כולם מקבלים את התלמידים באהבה ותומכים בהם במהלך כל יום הלימודים וגם אחריו.

במוסד מתקיימות יוזמות ופעילויות ייחודיות, בהן למשל "מסע לתיקון עולם": זו שנתו השנייה של מיזם חשוב זה, המאפשר היכרות עם בעלי מוגבלויות והתנסות בתחושות המלוות את חייהם דרך מגוון פעילויות משותפות: סדנת נגישות, ביקור במרכז "עלה" - מרכז לבעלי מוגבלויות ופיגור, צפייה בהצגה, צעדה משותפת וכתובת "יומן מסע" של כל תלמיד.

התנדבות בקהילה נעשית לאורך כל השנה באמצעות שורה של פעילויות, בהן טיפוח גינת הירק בבית הספר, פעילות יצירתית לקראת החגים בגני הילדים הסמוכים, אירוח קשישים ממועדון היום הסמוך לקפה ועוגה ולשיחה

קרית חינוך דרור

השונים לצד דיון מתמיד במדיניות בית הספר, בערכיו, בשפתו ובמסריו, וכן טיפוח תחושת השייכות של כל באי בית הספר.

מתוך רצון לעצב את תהליכי ההוראה ולהתאימם לפדגוגיה של המאה ה-21 הקימה ההנהלה בבית הספר את "המעפייה", מרכז חדשנות ויזמות בית ספרי. המרכז, שאותו מאיישים צוותים מקצועיים של בית הספר, מסייע לחולל תהליכים של התחדשות פדגוגית באופן קבוע ובאמצעות מסלולים שונים. המסלולים כוללים אקסלרטור, אינקובטור, מעבדות והאקאטון. מרכז זה חדשני בכך שהוא יוצר מנגנון התחדשות קבוע המבוסס על כוחות פנימיים, והוא נדבך נוסף בתרבות הבית ספרית המבקשת לשמר את רוח החדשנות והניסוי. הצוות פועל לכך ש"המעפייה" תיתן מענה מקצועי לכל באי בית הספר וגם לקהילה הסובבת.

דגש מרכזי וחשוב ניתן בבית הספר על שילוב ערכים - הן בתחום החינוך החברתי הן בתחום הלימודי, ויחסי פרט וקהילה הם היסוד המארגן של תפיסה חינוכית זו. לשם כך יצר הצוות המוביל תשתית ארגונית ופדגוגית שמטרתה לעורר שיח המייצר בחירה מושכלת של השקפת עולם ושל אורחות חיים, בניית מסד להוראה מונחית ערכים, וכן פיתוח שיח פנים-ארגוני המעודד מעורבות ושייכות.

בבית ספר גדול כמו "דרור" רואים חשיבות מיוחדת במתן מענה פרטני לכל מגוון התלמידים. הצוותים עוסקים בחיפוש ובפיתוח מתמיד של מסגרות לשיח מעצים

"מתוך אמונה בטובו וביכולותיו של האדם, אנו מציבים במוקד הווייתנו את טיפוח האדם כיחיד אוטונומי, בעל אישיות, צרכים וכישורים ייחודיים, מתוך איזון ומחויבות להיותו חלק ממארג חברתי ותרבותי בבית הספר, בקהילה ובמדינת ישראל". (מתוך חזון קריית החינוך "דרור")

קריית החינוך "דרור" שוכנת במועצה האזורית לב השרון ומהווה את המסגרת החינוכית הבלעדית לכלל תלמידי החינוך הממלכתי במועצה וכן לתלמידי המועצה המקומית פרדסיה. בהיותו בית ספר גדול ומגוון, "דרור" רואה חובה לעצמו לתת מקום וביטוי לפרט, כמו גם משמעות לחיי קהילה ושותפות.

הקריה נוסדה בשנת תשנ"ו (1995) כבית ספר ניסויי צומח אשר הובנה בשלושה שלבים: הניסוי הראשון נערך בתקופת ההקמה של בית הספר הצומח (תשנ"ו-תש"ס) והוא נועד לנצל את תקופת ההקמה וליצור את "דרור" מראש כ"ארגון גמיש" שיתאים לשינוי המערכתי שביקשו מייסדיו להוביל. בשלב השני הוכר בית הספר גם כמרכז הפצה ניסויי (תשס"א-תשס"ה), ועל ההישגים בעשור הראשון לקיומו זכה בית הספר בפרס החינוך. בשלב השלישי אושר לבית הספר ניסוי שני (תשס"ו-תש"ע), שכותרתו הייתה "ממציונות למציונות"; החידוש היה לא במטרות אלא בהבנייתו מחדש של בית הספר לשם השגתן.

התרבות הארגונית בבית הספר מבוססת על אוטונומיה של ההנהלות החינוכיות והמקצועיות ושל בעלי התפקידים

הריבוי מעניק עושר ורבדים של מורכבות ועניין ולכן מעודדים שיח עם מגזרים וגורמים שונים בחברה הישראלית. "דרור" מבקש כי בוגריו יכירו בערך עצמם ויהיו בעלי חוסן אישי, ולשם כך הוא מבקש לפתח זירות למעורבות ולהשפעה של תלמידים הן בעולם הבית ספרי והן מחוצה לו.

ההישגים הפורמליים של בית הספר טובים ויציבים לאורך שנים ארוכות. בשנת הלימודים תשע"ז השתפרו באופן משמעותי ההישגים במבחני המיצ"ב ונתוני הזכאות לבגרות עמדו על 93.7%, מתוכם 24.4% מהבוגרים היו זכאים לתעודת בגרות בהצטיינות. בית הספר קיבל הכרה כבית ספר ירוק והשמירה על טוהר הבחינות היא נר לרגליו. שיעור נשירת תלמידים עמד על 0.2% ואילו שיעור ההתמדה עמד על 89.5%.

ב"דרור" מאמינים כי החובה המוסרית היא לאפשר לכל תלמידה ולכל תלמיד לצאת לחייהם מצוידים בכלים ובעמדת הפתיחה הטובה ביותר שהם יכולים לה בנקודת הזמן, ובכלל זה - מצפן ערכי, חוסן אישי, חיבור לקהילות שבהן הם חיים ותעודת בגרות מיטבית.

ורפלקטיבי בין מורים, תלמידים והורים, על ידי ניתובן של הסדיריות המקובלות למקום המדגיש היכרות ואחריות לצד מחויבות והישגים. כמו כן יצרו הצוותים סדיריות חדשות בהן שותפים תלמידים, הורים, מורים ונציגי הרשות המקומית בחשיבה מתחדשת על אורחות החיים ובלבון סוגיות וטיפול במשברים.

דרך נוספת לתת מענה מערכתי והוליסטי לתלמידים היא בקיום דפוסי עבודה מוסדרים ומשמעותיים עם מחלקות ברשויות: מחלקות החינוך, הנוער, התרבות והספורט ומחלקת הרווחה. בדרך זו זוכה בית הספר להיות שותף לחינוך ערכי בהיבטיו הפורמליים וגם הלא פורמליים. בית הספר גאה במעורבות הפעילה של תלמידיו בתנועות הנוער ובתרומתם לקהילה; כשליש מהתלמידים ממשיכים למסגרות של מכינות ושנות שירות, ורוב התלמידים משרתים בשירות משמעותי.

שותפה חשובה נוספת של בית הספר בתחום הפדגוגי, מאז הקמת המוסד ועד היום, היא המכללה להכשרת מורים בית ברל. בכל שנה מגיעים סטודנטים רבים מתחומי דעת שונים לצפות ולהתנסות בהוראה בבית הספר, במסגרות האקדמיות-חינוכיות לסוגיהן. שותפות זו הניבה את החממה הראשונה בארץ למתמחים ומורים חדשים והביאה פעמיים לזכייה בפרס לקליטה מיטבית.

ההנהלה רואה חשיבות בכך שהתלמידים יאהבו את בית הספר וירגישו כי לכל אחת ואחד מהם יש מקום ומשמעות, והצוותים מקיימים לשם כך מסגרות של בחירה ושל התנסות לימודית וחברתית. בבית הספר מאמינים כי

בית הספר אמי"ת עכו

בורלא 5, עכו

נימוקי הפרס

לצוות ולמנהלת הגב' אתי צברי

- על קיומו של מוסד מכיל המקבל אליו מנעד חברתי ולימודי רחב, מתוך שליחות וחלוציות ומתוך השאיפה לקדם כל תלמיד ותלמידה ממקומם, למיצוי יכולותיהם וכישוריהם.
- על קידומו של צוות ההוראה, תוך מתן כלים חדשניים וטיפוח מקצועי; על השאיפה לחדש את תפיסת ההוראה תוך אתגור תפיסות קודמות, ועל הנכונות לפעול לעיצוב תפקידו של המחנך ומרחב ההוראה במאה ה-21.
- על קיומם של מיזמים לא שגרתיים הן בתחומי בית הספר הן במפגשים מעוררי עניין והשראה עם גורמים בקהילה, למען טיפוחן של המיומנויות האישיות והחברתיות של התלמידים.

המנהלת: אתי צברי

המפקחת: חנה זינו

דרגות הכיתה: ז'-י"ב

המחוז: צפון

מספר התלמידים: 446

בית הספר אמי"ת עכו

הצוות מאמין כי מערכת החינוך, כפי שהיא מתנהלת מאז ימי המהפכה התעשייתית, מאבדת את הרלוונטיות שלה בעבור תלמידים היום. ככל שעובר הזמן מתחדדת ההרגשה כי התלמידים הבאים בשערי בתי הספר אינם מקבלים את כל הדרוש להם לצורך למידה והתפתחות במאה ה־21. הלמידה המסורתית אינה תואמת בהכרח את עולם התעסוקה החדש המצפה לתלמידים עם סיום חוק לימודיהם. המורה, המחנך, שהיה פעם מקור ידע בעבור תלמידיו, אינו מהווה עוד מקור שכוה בשל העובדה שבכף ידו של כל תלמיד מונח המכשיר הסלולרי המכיל ידע רב יותר מזה שהמוח האנושי מסוגל לקלוט. האתגר הגדול הוא אפוא בהבנה, בסינון הידע, בחיבור למקורות הידע המהימן ועוד. הצוות מאמין כי על המורה החדש לדעת להנגיש לתלמידיו את המקורות, לחבר אותם רגשית ומנטלית לעולם הרחב ולחבב עליהם את הלמידה. המורה הופך אפוא למתווך, למאמן, למלווה ולמְשַׁקֵּף - ולכך יש להכשירו.

בבית הספר אמי"ת עכו מתחולל שינוי בעומק תפיסת ההוראה והלמידה. השינוי מתחולל בכמה ממדים, והעיקרי שבהם הוא ההבנה כי הלמידה מתרחשת בכל מקום וכי יש להפוך את בית הספר לאקוֹרְסִיסְטֵם קהילתי.

מערכות החינוך מבינות כיום כי למידה בכיתה סגורה פחות רלוונטית, והן מאפשרות שבירת קירות פיזיים. אך בבית הספר מבקשים להוסיף ממד של שבירת קירות וירטואליים. לתפיסת צוותי ההנהלה, אם ייחשף התלמיד

בית הספר אמי"ת על שם קנדי בעכו הוקם בשנות ה־60, ומאז ועד עתה עבר תמורות וחילופי הנהגה. הקהילה החינוכית גדולה ומגוונת, סובלנית, קולטת ומכילה, והיא חותרת יום יום לחזית החדשנות החינוכית, נאבקת על כל תלמידה ותלמיד ומהווה בית דתי רחב ומגוון למשפחות רבות, מחיפה בדרום ועד יערה בצפון.

אוכלוסיית התלמידים מחולקת לשני נתיבים - בנות ובנים. ההחלטה המורכבת על ההפרדה התקבלה לפני כעשור, תוך שיתוף נרחב של ההורים, אנשי מקצוע ממשרד החינוך, נציגי רשת אמי"ת ונציגי הרשות המקומית. ההפרדה אומנם תובענית מבחינת משאבים פיזיים וצוותיים, אך נשענת על אידיאל משמעותי שבו אוחזים מרביתם של חברי הקהילה.

כעניין של עיקרון, כל הבא בשערי בית החינוך מוזמן באהבה ובשמחה, ועל כן מוסדות הקהילה אינם עוסקים כלל במיון תלמידים. כתוצאה מכך הכיתות מורכבות מפסיפס של תלמידים, מעכו, מנהריה, מיישובי מטה אשר, מהקריות ומחיפה, ואפילו מהגליל העליון. תלמידים שבעבורם בית הספר הוא הבחירה הקרובה והמובנת מאליה לצד תלמידים שבחרו דווקא בו ובאו אליו מרחוק. נוסף לכך לומדים בו תלמידים אשר לא התקבלו במוסדות הממיינים של החינוך הדתי, כתוצאה מאי־התאמה דתית, לימודית או חברתית. כל אלה יחד יוצרים מנעד דתי, לימודי וחברתי רחב ומבורך, אשר בהתמודדות עימו הצוותים חשים שליחות וחלוציות.

הכיתות עוברים במקומות הלמידה של התלמידים על מנת להתרשם מאופן הלמידה של כל תלמיד.

מיזם אחר הוא Up-Ed: כחלק מן התפיסה החינוכית הקימו בבית הספר מתחם הייטק, המיועד לסטארטאפיסטים בראשית דרכם. הרעיון בבניית המודל היה לחשוף את התלמידים לכל נושא היזמות, המזמן התנסות ומיומנויות חשובות מאין כמותן בעולם התעסוקה החדש. יזמי ההייטק מהווים מנטורים לתלמידים בתחומי היזמות, וזאת בתמורה לקבלת עמדת עבודה במתחם חדיש וייעוץ פיננסי.

שני מיזמים אלו חוברים לתפיסה אחת של פריצת גבולות הלמידה אל מחוץ לתחומי בית הספר.

כחלק מהשינוי בבית הספר בשנים האחרונות יזמה קבוצת מורים את "החלוץ החינוכי" - מיזם שבו מחנכי כיתות ז' הופכים למאמנים רגשיים וחברתיים. המחנכים עברו במשך שנה קורס אימון, ובשנה זו הם מאמנים את תלמידיהם. גם השינוי הזה הוא חלק מן התפיסה כי המורה אינו מקור בלעדי של ידע אלא מאמן את תלמידיו לחיים ומתווך להם את הידע.

כבר בגיל חטיבת הביניים לעולם התעסוקה ויתאפשר לו לחלום רחוק ולנסות לממש את חלומותיו, הרי שיתקבל תלמיד יזם, סקרו, חולם גבוה ורחוק, המחובר לעולם העבודה החדש.

לפני ארבע שנים התחילו ללמד בבית הספר באשכולות דעת ורוח בשיטת הלמידה המבוססת פרויקטים (PBL). קבוצת מורים שהתנדבה להוביל את המהלך התמחתה אצל מנחה חיצוני באופן ההוראה המאפיין למידה מבוססת פרויקטים - ויצאה לדרך. היום, אחרי ארבע שנות ניסיון ולמידה משגיאות שנעשו לאורך הדרך, הצוות יודע כי הלמידה הזו רלוונטית יותר, משמעותית יותר ומעמיקה יותר מהלמידה המסורתית. המורים לא הסתפקו בכך, ובכל שנה יזמו מרחב למידה חדש, השובר את הפרדיגמה הכיתתית של מורה-תלמיד והופך את בית הספר לקהילה לומדת ורלוונטית.

השנה החלו בשני מיזמים: התמחות בקהילה - תלמידי כיתות ט' יוצאים מדי שבוע, בימי שלישי, ללמידה בקהילה בעזרת מנטורים מהקהילה. הם פוגשים רופאים ואנשי הייטק, עורכי דין, אומנים וטבחים, ועוד בעלי מקצועות שונים שהתלמידים בוחרים להתחבר אליהם. התלמידים עוברים הכשרה של למידה בקהילה במשך 12 שבועות, בדגש על מיומנויות אישיות שהתלמידים נדרשים להן, כגון ניהול ויכוח (דיבייט) ומודעות עצמית של תחומי חוזק ועניין, וכן מיומנויות בין-אישיות כגון יכולת הצגה עצמית, דרך הפנייה למבוגר האחראי ועוד. בסיומו של כל יום למידה בקהילה מתקיים תהליך משוב על הלמידה, הן של התלמיד הן של המנטור האחראי עליו. מחנכי

בית הספר אהל שרה - גשרים

גן אופל

גן נעמי אגודת ישראל, רחובות

בית הספר אהל שילה בנים

בית הספר פלגים

בית הספר המנחיל, רמת גן

תיכון הראשונים

חטיבת הביניים אדיגה

בית הספר נתיבות יורם

בית הספר אמי"ת עכו

קרית חינוך דרור

תיכון טכנולוגי נעמת השרון

המוסדות הזוכים בפרסי החינוך בעבר

שנת הלימודים התשנ"ב

1. בית הספר הממלכתי המיוחד אורים, חיפה
2. בית הספר הממלכתי אשכולות, ראשון לציון
3. בית הספר הממלכתי דתי שורשים, תל אביב
4. בית הספר הממלכתי מעלה הכרמל, חיפה
5. בית הספר הממלכתי דתי המיוחד שקד, ירושלים
6. בית הספר הממלכתי שקמים, אשדוד
7. בית הספר הממלכתי שז"ר, הרצליה
8. בית הספר הממלכתי אלח"יאם, אום אל פחם
9. בית הספר הממלכתי דתי פרדס, ירושלים
10. חטיבת הביניים הממלכתית ע"ש פיינברג, פתח תקווה
11. מרכז חינוכי חברתי והכשרה מקצועית ע"ש משה שרת, מגדל העמק
12. בית הספר המקצועי והמכללה הטכנולוגית הדסה נעורים
13. המרכז הלימודי בבית לוחמי הגטאות, קיבוץ לוחמי הגטאות

שנת הלימודים התשנ"א

1. גן הילדים הממלכתי דתי תומר, אור יהודה
2. בית הספר היסודי הממלכתי ע"ש אהרונוביץ, כפר מל"ל
3. בית הספר היסודי הממלכתי אילון, תל אביב
4. בית הספר היסודי אל אמל, עכו
5. בית הספר היסודי הממלכתי דתי המיוחד סיני, רמלה
6. בית הספר היסודי הממלכתי דתי ע"ש ברנדט, ירושלים
7. בית הספר היסודי הממלכתי דתי חזון יעקב, אשדוד
8. בית הספר המיוחד און, תל אביב
9. בית הספר הממלכתי ע"ש ויצמן, לוד
10. חטיבת הביניים הממלכתית ע"ש ברנר, פתח תקווה
11. מפת"ן אלון, תל אביב
12. המוסד החינוכי הממלכתי דתי העל יסודי לבנות בית רבקה, כפר חב"ד ב'
13. בית הספר התיכון העיוני במגמות לאמנות ע"ש תלמה ילון, גבעתיים

שנת הלימודים התשנ"ג

1. אשכול גנים, תל אביב
2. בית הספר הממלכתי דתי נחלים, מרכז חינוך מרחבים
3. בית הספר לחינוך מיוחד אלמנאר, טירה
4. בית הספר הממלכתי דתי הקהילתי-תורני-מדעי מורשת משה, רמת גן
5. בית הספר לחינוך מיוחד אייל, עכו
6. בית הספר הממלכתי מסילות, נתניה
7. חטיבת הביניים הממלכתית דתית ישרון, פתח תקווה
8. המפת"ן הממלכתי דתי ארזים, יבנה
9. התיכון התורני הניסויי לבנות פלך, ירושלים
10. בית הספר התיכון המקיף ע"ש פרנטיס, נשר
11. בית הספר התיכון לחינוך ולסיעוד, קריית ביאליק
12. כפר הילדים והנוער של ויצ"ו, הדסים
13. המכון ללימודים ערביים ע"ש עבד אלעזיז זועבי, גבעת חביבה

שנת הלימודים התשנ"ד

1. מרכז העשרה וטיפוח לגיל הרך מהו"ט, קריית אתא
2. גן הילדים פשוש, מעלה אדומים
3. בית הספר הממלכתי-קהילתי בן גוריון, יבנה
4. בית הספר הקהילתי ע"ש נ' גבריאלי הכרמל, תל אביב
5. בית הספר הממלכתי מנשיית זבדה, מנשיית זבדה
6. בית הספר היסודי ג'ת הגלילית, כפר ג'ת הגלילית
7. בית הספר הדמוקרטי, חדרה
8. חטיבת הביניים חצ"ב, אלפי מנשה
9. האולפנה התורנית לבנות חורב ע"ש חנה וינגרטן, ירושלים
10. בית החינוך התיכון האזורי גליל מערבי, צומת כברי
11. האולפנה האזורית להב"ה, קדומים
12. התיכון שלייד המכללה למנהל, בת ים
13. מנו"ף – מרכזי נוער ופנימיות, יד נתן

שנת הלימודים התשנ"ה

1. גני הילדים בכפר שיבלי
2. גן הילדים הממלכתי דתי, מושב רוגלית
3. בית הספר הממלכתי דתי הקהילתי עמיאל רמב"ם, תל אביב
4. בית הספר היסודי לבנות אלמולויה, מזרח ירושלים
5. בית הספר הקהילתי ע"ש אלחריזי, תל אביב
6. בית הספר הממלכתי דתי התורני-אמנותי רמב"ם, ראש העין
7. הישיבה התיכונית "קריית חינוך", בית שמש
8. בית הספר מפתן ע"ש א' ברגמן, כפר סבא
9. בית הספר התיכון האזורי שיטים, מרכז ספיר
10. האולפנה לבנות בקריית ארבע
11. בית הספר התיכון הטכנולוגי-האמנותי נעמ"ת, לוד
12. התיכון החדש שלייד המכללה למנהל, רמת גן
13. תיכון הדרים (תיכון חדש), הוד השרון
14. המרכז הפדגוגי ע"ש נח נפתולסקי, גבעתיים

שנת הלימודים התשנ"ו

1. בית הספר הממלכתי יהודה הנשיא נתניה
2. בית הספר תל"י, גילה, ירושלים
3. בית הספר הממלכתי דתי משואה-לפיידים, קרני שומרון
4. חטיבת הביניים שפר-עם אלף, שפרעם
5. חטיבת הביניים ב', מע'אר
6. כפר הנוער אשל הנשיא
7. בית הספר המקיף השרון ע"ש רוטברג, רמת השרון
8. בית הספר התיכון המקיף שילה שלייד המכללה למנהל, חיפה
9. בית הספר התיכון הדתי העירוני ה' אוולינה דה רוטשילד, ירושלים

שנת הלימודים התשנ"ז

1. גן רבי עקיבא, נתניה
2. בית הספר הממלכתי-הקהילתי-הניסויי תל חי, תל אביב
3. בית הספר היסודי הקהילתי ב', כפר חורפיש
4. בית הספר המשותף שדה אליהו, עמק בית שאן
5. בית הספר שלייד מחלקות הילדים בבית החולים שערי צדק, ירושלים
6. בית הספר כסייפה לחינוך מיוחד, ערד
7. בית הספר רעות, ראשון לציון
8. בית הספר תמרה ד', תמרה
9. בית הספר יבנה, נתניה
10. חטיבת הביניים הקהילתית ע"ש פ' רשיש, פתח תקווה
11. חטיבת הביניים ע"ש בן גוריון, פתח תקווה
12. מקיף אריאל, אריאל
13. המרכז לשיקום נוער, ירושלים
14. התיכון המקיף הדתי ע"ש אפלמן, דימונה
15. בית הספר אורט רמת עופר, בת ים
16. אולפנת בני עקיבא רמת קרניאל, כפר פינס
17. ישיבת בני עקיבא בר יוחאי, מירון

שנת הלימודים התשנ"ח

1. אשכול גנים, כוכב יאיר
2. בית הספר ביאליק, תל אביב
3. בית הספר נוג'ידאת א', בועיינה נוג'ידאת
4. בית הספר היסודי מג'אר א', מג'אר
5. בית הספר לפיד, הוד השרון
6. חטיבת הביניים עלומים, רמת השרון
7. בית הספר העל יסודי דקל וילנאי, מעלה אדומים
8. בית הספר התיכון המקיף אורט ע"ש ש' ספיר, ירוחם
9. בית הספר התיכון המקיף דנמרק, ירושלים
10. התיכון המקיף הדתי אמי"ת ע"ש קנדי, עכו
11. אולפנית שח"ם – תיכון תורני לבנות, קריית אתא
12. תיכון אזורי שש שנתי, גדרה
13. בית הספר הניסויי – אולפנה לבנות, עפרה
14. בית הספר התיכון המקיף ערערה בנגב
15. אולפנה לבנות, טבריה
16. המכללה הטכנולוגית של חיל האוויר, שלוחת חיפה
17. אולפן רעננה, רעננה

שנת הלימודים התש"ס

1. גן ק"ט, פתח תקווה
2. גן ממלכתי דתי 12, רחובות
3. בית הספר היסודי אבו סנאן א', אבו סנאן
4. בית הספר ביר אל אמיר, נצרת
5. בית הספר ע"ש אופירה נבון, כפר סבא
6. בית הספר הגליל, תל אביב
7. בית הספר הממלכתי דתי מוריה, כרמיאל
8. בית הספר הקהילתי-התורני-המדעי, עציון, תל אביב
9. בית הספר המסורתי תל"י ע"ש פרנקל, ירושלים
10. בית הספר לחינוך מיוחד אופקים, חיפה
11. בית הספר לחינוך מיוחד רעות, בת ים
12. חטיבת הביניים ע"ש בן צבי, פתח תקווה
13. בית הספר המקיף ע"ש גוטוירט, שדרות
14. בית הספר העל יסודי מעלה שחרות, יטבתה
15. המרכז החינוכי הטכנולוגי לנוער מפנה, ירושלים

שנת הלימודים התשנ"ט

1. גן נרקיס, קיבוץ נתיב הל"ה
2. בית הספר היסודי סאג'ור, כפר סאג'ור
3. בית הספר אמיר, פתח תקווה
4. בית הספר הממלכתי דתי עשה חיל, אפרת
5. בית הספר הקהילתי למדעים נופים, עפולה
6. בית הספר אלחנאן, טירה
7. בית הספר האזורי לחינוך מיוחד רננים, קריית שמונה
8. בית הספר הקהילתי הניסויי תל"י מגן, תל אביב
9. התיכון העירוני המקיף א', באר שבע
10. כפר הנוער מאיר שפיה
11. התיכון המקיף ע"ש שיפמן, טירת הכרמל
12. המרכז הטכנולוגי הדתי אמי"ת, ירושלים

שנת הלימודים התשס"ב

1. גן הילדים הממלכתי אדמונית, הוד השרון
2. גן הילדים הממלכתי דתי אלונים, בית אל
3. מרכז העשרה חוץ־גנית למדע ולטכנולוגיה, קריית אתא
4. בית הספר היסודי ממלכתי דתי ניסויי, אלקנה
5. בית הספר המשותף רימון, קיבוץ מסילות
6. בית הספר לחינוך מיוחד נווה צאלים, רמות השבים
7. בית הספר הממלכתי דתי מקיף ב', אשדוד
8. בית הספר המקיף, ג'וליס
9. בית הספר החקלאי השש שנתי הניסויי כדורי, גליל תחתון
10. מרכז חינוך ליאו בק, חיפה
11. בית הספר התיכון סנט ג'וזף, נצרת

שנת הלימודים התשס"א

1. גן הילדים הממלכתי נגבה, ראשון לציון
2. בית הספר הממלכתי ברנר, תל אביב
3. בית הספר התורני־ניסויי גולן, חיספין
4. בית הספר היסודי קהילתי דליה א', דאלית אל כרמל
5. בית הספר הממלכתי המאוחד, ירוחם
6. בית הספר הממלכתי דתי יבנה, גבעת אולגה, חדרה
7. בית ספר יסודי אזורי יד לחמישה, מרכז חבר, תענך
8. בית הספר הממלכתי דתי ישרון, נתניה
9. בית הספר הקהילתי לתקשורת כסולות, נצרת עלית
10. בית הספר השיקומי־אזורי שחפים, מועצה אזורית מבואות החרמון
11. חטיבת הביניים העמלנית־ממלכתית דתית שלום, פתח תקווה
12. חטיבת הביניים אלנג'אח, טייבה
13. בית הספר התיכון הדתי אמ"ת-רננים, רעננה
14. בית הספר לקציני ים ע"ש כ"ג יורדי הסירה, עכו
15. בית הספר התיכון למדעים ולתרבות שבח מופת, תל אביב

שנת הלימודים התשס"ג

1. גן חרמון, כפר סבא
2. גן רקפת, מודיעין
3. בית הספר הקהילתי ע"ש משה אביגל, תל אביב יפו
4. בית הספר הניסויי לשיח קהילות לבאות, ערד
5. בית הספר היסודי ליאו בק, חיפה
6. בית הספר הממלכתי דתי צמח השדה, מעלה אדומים
7. בית הספר ע"ש גניגר, חיפה
8. בית הספר נאות אילנה, ראש העין
9. הגימנסיה למדעים ולאמנויות ע"ש ח' הרצוג, חולון
10. בית הספר המקיף השלום, שייח' דנון
11. כפר הנוער כפר סילבר

שנת הלימודים התשס"ד

1. גן הילדים הממלכתי המשולב הפיקוס, נתניה
2. גן הילדים הממלכתי צבר, טבריה
3. בית הספר הממלכתי דתי תורני אורות בנות, בית שמש
4. בית הספר החשמונאים, רמת גן
5. בית הספר התקשורת יסודי ג', דאלית אל כרמל
6. בית הספר הקהילתי רמון, מצפה רמון
7. המרכז החינוכי - המרכז לבריאות הנפש גאה, פתח תקווה
8. בית הספר וסמינר סנט ג'וזף "אקליריקיה", נצרת
9. בית הספר התיכון הדתי העיוני ע"ש ריגלר, נתניה
10. בית חינוך ניסויי קהילתי רמות חפר, קיבוץ מעברות

שנת הלימודים התשס"ה

1. גן הילדים הממלכתי דתי רימון, אלון מורה
2. גן הילדים הממלכתי שיזף, שדרות
3. בית הספר אבן סינא ב', טייבה
4. בית הספר אופק, מודיעין
5. בית הספר היסודי הניסויי אלרחמה, רהט
6. בית הספר הממלכתי לתקשורת ש' יבניאלי, רחובות
7. בית הספר הקהילתי ניסויי נרקיסים, קריית טבעון
8. בית הספר הממלכתי דתי אזורי סוסיא, הר חברון
9. קריית חינוך, תרבות וספורט דרור, תל מונד
10. בית הספר התיכון הממלכתי דתי לבנים מעלות נריה, בני ברק

שנת הלימודים התשס"ו

1. גן הילדים הממלכתי דתי דקלים, מושב פדויים, מועצה אזורית מרחבים
2. גן הילדים הממלכתי ל', פתח תקווה
3. בית הספר החדשני למדעים, דאלית אל כרמל
4. בית הספר יובלי הבשור, מרכז צוחר, מועצה אזורית אשכול
5. בית הספר הממלכתי דתי עוזיאל, בית שמש
6. בית הספר ע"ש הבישוף ריאח אבו אלעסל, נצרת
7. אולפנית בני עקיבא ישורון, פתח תקווה
8. כפר הנוער מנוף, אשרת
9. בית הספר אלבסמה, כסרא־סמיע
10. תיכונית רעים, חולון

שנת הלימודים התשס"ח

1. גן הילדים הניסויי טופז, אשדוד
2. גן הילדים תיבת החלומות, ראשון לציון
3. בית הספר הקהילתי ניר, קריית אונו
4. בית הספר הממלכתי דתי עשה חיל, אפרת
5. אולפנת צביה מעלות, מעלות
6. בית הספר הממלכתי רמות וייצמן, יבנה
7. בית הספר הממלכתי ניסויי יהודה הלוי, נתניה
8. בית הספר הניסויי מבואות הנגב, קיבוץ שובל
9. בית הספר התיכון הממלכתי מפתן ארז, הרצליה
10. בית הספר הממלכתי מקיף א', מע'אר
11. בית הספר הממלכתי אלרחמה, באקה אלגרבייה

שנת הלימודים התשס"ז

1. גן הילדים הממלכתי דתי ערבה, אחוזת אתרוג מרכז שפירא
2. גן הילדים הממלכתי צאלון, הוד השרון
3. בית הספר היסודי אבן סינא, סחנין
4. בית הספר היסודי ג'לג'וליה א', ג'לג'וליה
5. בית הספר ע"ש חיים ויצמן, הרצליה
6. בית הספר מבואות, באר טוביה
7. בית הספר המשותף עומרים, מועצה אזורית מגידו
8. בית הספר אבן גבירול, חיפה
9. כפר הנוער תורה ומדע חרב לאת, עמק חפר
10. בית הספר התיכון עירוני א', חיפה
11. בית הספר התיכון עירוני מקיף ח', באר שבע

שנת הלימודים התשס"ט

1. גן הילדים הממלכתי והממלכתי דתי אשכול גנים נטעים, רמת גן
2. גן הילדים הממלכתי ציפורנית, נס ציונה
3. גן הילדים שמח, מועצה אזורית מרחבים
4. בית הספר התיכון הממלכתי ע"ש אחד העם, פתח תקווה
5. בית הספר היסודי אלאנואר, מסעדה, רמת הגולן
6. בית הספר הממלכתי לחינוך מיוחד גל-אור, חדרה
7. בית הספר התיכון התורני-ניסויי של מכון שלום הרטמן ע"ש צוריאל סמית, ירושלים
8. בית הספר הממלכתי לחינוך מיוחד הרצפלד, חולון
9. בית הספר הממלכתי חשמונאים, תל אביב יפו
10. בית הספר היסודי ניצני אשכול, מועצה אזורית אשכול
11. בית הספר הניסויי-קהילתי ע"ש פארוק שח"דם, עוספיא

שנת הלימודים התשע"א

1. גן הילדים ארגמן, אילת
2. אשכול גנים לימן, רמלה
3. קמפוס ביאליק רוגוזין, תל אביב יפו
4. בית הספר הממלכתי אזורי בית אור, מושב קדרון
5. בית הספר הקהילתי-ניסויי גבים, באר שבע
6. בית הספר אופק, הרצליה
7. חטיבת הביניים אלזהראא, נצרת
8. תיכון ברנקו וייס, בית שמש
9. הישיבה התיכונית חספין, רמת הגולן
10. בית החינוך האזורי כרמל זבולון, קיבוץ יגור
11. התיכון הדתי המקיף ע"ש לוינסון, קרית ים
12. קרית החינוך ע"ש יצחק רבין, התיכון המקיף הקהילתי נשר, נשר

שנת הלימודים התשע"ג

1. גן הילדים הממלכתי דתי אוהל יעקב, ירושלים
2. גן הילדים הממלכתי רעים, קיבוץ כפר עזה
3. בית הספר הממלכתי לחינוך מיוחד אלנור, מזרח ירושלים
4. בית הספר הממלכתי, החטיבה לגיל הצעיר שליד המכללה לחינוך ע"ש דוד ילון, ירושלים
5. בית הספר הממלכתי-קהילתי כרכור, פרדס חנה כרכור
6. בית הספר הממלכתי ע"ש יצחק רבין, שוהם
7. בית הספר הממלכתי דתי מקיף אמי"ת, באר שבע
8. האולפנה הניסויית דולב, דולב
9. בית החינוך הממלכתי דתי לחינוך מיוחד, משרים, חבל מודיעין
10. בית הספר הממלכתי הרב תחומי ע"ש מנחם בגין מקבוצת עמל, צפת
11. התיכון הארצי העיוני לאמנויות ע"ש תלמה ילון, גבעתיים

שנת הלימודים התשע"ב

1. גן הילדים דקל, מושב בת שלמה
2. גן הילדים נופר, רחובות
3. בית הספר הממלכתי אלביאדר, כפר יאסיף
4. בית הספר הממלכתי אלונה תל"י, מועצה אזורית עמיקם
5. בית הספר הממלכתי דתי חזון יעקב, אשדוד
6. בית הספר הממלכתי רעות, טבריה
7. בית הספר הממלכתי אורט ע"ש אבין, רמת גן
8. בית החינוך הממלכתי גאון הירדן, עמק המעינות
9. בית הספר הממלכתי לחינוך מיוחד חצב, ראשון לציון
10. התיכון הממלכתי הטכנולוגי נעמת, חולון

שנת הלימודים התשע"ה

1. גן ממלכתי איריס, רחובות
2. גן ממלכתי ניצן, ניר דוד
3. בית הספר היסודי אלוהראא, אום אל פחם
4. בית הספר הניסויי אלמוסתקבל, באר שבע
5. בית הספר היסודי ממלכתי ע"ש ז'בוטינסקי, בית שמש
6. בית הספר היסודי יד מרדכי, בת ים
7. בית החינוך הממלכתי דתי אמי"ת, קול יעקב
8. ישיבת אמי"ת כפר גנים, פתח תקוה
9. אולפנת אמי"ת, צפת
10. התיכון הקהילתי המשלב יחד, מודיעין
11. בית הספר האזורי הניסויי, עין כרם
12. בית הספר העל יסודי קדמה, ירושלים
13. בית הספר הממלכתי לחינוך מיוחד אגם, רעננה
14. בית הספר לחינוך מיוחד גוונים, מודיעין

שנת הלימודים התשע"ד

1. בית הספר ע"ש הוברמן, פתח תקווה
2. בית הספר ליאו בק יסודי הדר, חיפה
3. בית הספר היסודי נווה שלום, לוד
4. בית הספר הממלכתי דתי נצח ישראל, קריית מלאכי
5. בית הספר אמי"ת טכנולוגי דתי ע"ש שמואל כהנא, אשקלון
6. בית החינוך גליל מערבי, נהריה
7. קריית החינוך השש שנתית העמית, ראשון לציון
8. בית הספר העל-יסודי עירוני ב' ע"ש יצחק רבין, מודיעין
9. בית הספר אלבסמה לחינוך מיוחד, כסרא-סמיע
10. בית הספר הניסויי לילדים מאושפזים, המרכז הרפואי הדסה

שנת הלימודים התשע"ו

1. גן ממלכתי הדר שמשית
2. גן חרדי עץ הדעת
3. בית הספר ממלכתי לשפות ותרבויות דקל
4. בית הספר היסודי ממלכתי נווה דקלים
5. בית הספר היסודי-הניסויי נווה מדבר – אבו קוידר
6. בית הספר היסודי ממלכתי יזרעאליה
7. בית הספר היסודי ממלכתי דתי קשת התקווה
8. בית הספר השש שנתי תיכון עירוני ט'
9. בית הספר העל-יסודי ממלכתי לקציני ים אורט אשדוד
10. אולפנת בני עקיבא סגולה
11. תיכון ממלכתי ג'ת
12. בית הספר העל-יסודי ממלכתי מכבים רעות מו"ר
13. בית הספר הממלכתי לחינוך מיוחד המעיין

שנת הלימודים התשע"ז

1. גן ממלכתי אורנים
2. גן ממלכתי אשכול ערמונים
3. בית הספר היסודי ממלכתי עין נקובא – עין ראפה
4. בית הספר היסודי ממלכתי קפלן
5. בית הספר היסודי ממלכתי דתי אורות עציון בנים
6. בית הספר היסודי ממלכתי יד המורה
7. בית הספר היסודי חרדי אור מנחם חב"ד בנים
8. בית הספר היסודי ממלכתי קהילתי סלאח אדין
9. אולפנת אורות מודיעין
10. המכללה הטכנולוגית של חיל האוויר בחיפה (בי"ס הטכני)
11. אורט ע"ש משה שרת
12. בית הספר העל-יסודי ממלכתי מבואות עירון
13. קריית החינוך אורט רחובות
14. בית הספר הממלכתי לחינוך מיוחד התומר

שנת הלימודים תשע"ח

1. גן ממלכתי אלוורוד
2. גן ממלכתי דתי שתולה
3. בית הספר היסודי ממלכתי "גלילות", נשר
4. בית הספר היסודי ממלכתי-דתי נעם יהל"ם, מעלות
5. בית הספר היסודי ממלכתי כפיר
6. בית הספר היסודי ממלכתי מופת ע"ש לוי אשכול
7. קריית החינוך אמי"ת המר, רחובות
8. בית חינוך שש שנתי בן גוריון-פיינברג
9. כפר הילדים והנוער ויצ"ו הדסים
10. ישיבת בני עקיבא לפיד תורת נחום, מודיעין
11. בית הספר כ"ח לחרשים וכבדי שמיעה בירושלים
12. בית הספר הממלכתי לחינוך מיוחד שחף

הזוכים בפרס החינוך על מפעל חיים אישי

שנת הלימודים התשנ"ט

הרב איתן איזמן
ד"ר עמי זאבי
ד"ר אליעזר מרכוס

שנת הלימודים התש"ס

מר יריב אורן

שנת הלימודים התשס"א

פרופ' דב גולדברג

שנת הלימודים התשס"ב

גב' רבקה גלעדי

שנת הלימודים התשס"ג

הרב ד"ר יהודה קופרמן
גב' אילה גורדון

שנת הלימודים התשנ"ה

אסתר אורנשטיין
מיכאל בהט
אסתר חכם

שנת הלימודים התשנ"ו

פרופ' הלל רסקין
ד"ר אברהם שטאל
חזה שמיר
בנימין שפיר

שנת הלימודים התשנ"ז

ד"ר שלמה בן אליהו

שנת הלימודים התשנ"ח

מיכאל גל
הרב יהושע יגל

שנת הלימודים התשנ"א

אהרן בורנשטיין
דינה בנקלר
רות גפן דותן

שנת הלימודים התשנ"ב

ד"ר שבח אדן
יעל בנימיני לוי
ד"ר דבורה גרץ
הרב אברהם צוקרמן

שנת הלימודים התשנ"ג

מרדכי חיות
רבקה קדרון
שושנה שיטאי

שנת הלימודים התשנ"ד

מלכה האס
פרופ' אבימה לומברד
תמר עץ הדר

